

CLUBBING

KLUBY EUROPEJSKIE

PRZEWODNIK

*Dzięki klubowi możesz na wszystko
popatrzeć z innej perspektywy.*

Autorzy: Piotr Zimoch, Maja Selan

Redakcja wersji oryginalnej (angielskiej): Małgorzata Sobczak

Korekta wersji oryginalnej (angielskiej): Małgorzata Sobczak, Hannah Durrant

Wsparcie techniczne: Mateusz Lewandowski

Projekt graficzny i skład: Karol Kaleta

Tłumaczenie z angielskiego na polski: ARCANA Translations

Materiały fotograficzne: Polska Fundacja im. Roberta Schumana, www.pixabay.com (CC0), www.freeimages.com (CC0)

Wydawca: Polska Fundacja im. Roberta Schumana, Warszawa 2017

Wszystkie materiały fotograficzne wykorzystane w podręczniku zostały zebrane podczas projektu „Clubbing Europe” i stanowią część archiwów Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana.

Większość pomysłów i działań przedstawionych w tekście oparto na doświadczeniach autorów. Pozostałe pochodzą od uczestników projektu.

Publikacja dostępna nieodpłatnie

Wydano w Warszawie, Polska 2017 przez

Publikacja powstała we współpracy z

Erasmus+

Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej.

Niniejszy dokument odzwierciedla jedynie poglądy autorów, a Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek potencjalne wykorzystanie informacji w nim zawartych.

Spis treści

1. O PROJEKCIE	2. CZYM JEST KLUB EUROPEJSKI?	3. STRUKTURA KLUBU EUROPEJSKIEGO	3.1. Opiekunowie Klubów Europejskich	3.2. Członkowie Klubów Europejskich
3	5	7	8	9
4. PIERWSZE KROKI	4.1. Miejsce spotkań	4.2. Dokumenty	4.3. Wzory dokumentów	4.4. Motto, logo i inne atrybuty
10	10	11	12	16
5. JAK TO SIĘ WSZYSTKO ZACZEŁO ?	5.1. Portugalia	5.2. Francja	5.3. Łotwa	5.4. Polska
17	18	18	18	18
6. JAK ZAŁOŻYĆ KLUB EUROPEJSKI?	7. JAK ZADBAĆ O AKTYWNOŚĆ KLUBU ?	7.1. Przydatne wskazówki	7.2. Przydatne strony internetowe	7.3. Przydatne programy
19	21	21	24	26
	8. PRZYKŁADY DZIAŁAŃ	9. DLACZEGO WARTO TO ROBIĆ ?	10. ZAKOŃCZENIE	
	27	46	50	

Szkola ma za zadanie zapewnić młodym ludziom jak najlepsze wykształcenie. Pomagając im przygotować się do dorosłego życia, pokazuje różne możliwości i zachęca do ciągłego rozwijania umiejętności, talentów i zainteresowań, także po opuszczeniu murów szkolnych. Jednym ze sposobów na promowanie większej otwartości u przedstawicieli młodego pokolenia i pogłębianie ich ogólnej wiedzy o świecie jest założenie Klubu Europejskiego. Jako organizacja przyszkolna Klub Europejski może wspomagać proces nauczania, zapewniając dostęp do bardziej pogłębionej wiedzy i praktycznych informacji o Europie, Unii Europejskiej i jej państwach członkowskich, a także o prawach człowieka i wartościach europejskich. Stanowiąc jedną z form edukacji pozaformalnej, Klub Europejski umożliwia nauczycielom i uczniom wchodzenie w obszary omawiane w szkole dość pobieżnie lub w ogóle wykraczające poza oficjalny program nauczania.

Kluby Europejskie

Przedmowa

W dzisiejszych czasach, kiedy Europa boryka się z poważnymi problemami, a jej jedność i wartości są coraz szerzej kwestionowane – co widać chociażby na przykładzie Brexitu – Kluby Europejskie mogą odgrywać szczególną rolę. Współpraca w ramach projektów europejskich, zarówno lokalnych, jak i międzynarodowych, daje młodym ludziom możliwość omówienia niekiedy wręcz skrajnych poglądów i skonfrontowania własnych opinii, często będących wynikiem wyrwanych z kontekstu doniesień medialnych, z rzeczywistością. Może też okazać się dodatkowym źródłem pozytywnej energii w szkole.

Jest to idea, która od początku przyświecała projektowi „Clubbing Europe”. Wspólnie z partnerami projektu postanowiliśmy na nowo przyjrzeć się koncepcji Klubów Europejskich, poddać ją krytycznej analizie i być może tchnąć w nią nowe życie. To właśnie dzięki tym nieformalnym i opartym na zasadach wolontariatu organizacjom mamy możliwość nadal inspirować młodych ludzi i wydobywać z nich to, co jest w nich najlepsze: naturalną ciekawość, kreatywność, otwartość i tolerancję. A zatem wszystkie te cechy, które później, już jako dojrzały obywatele Europy, będą mogli przekuć na poszanowanie praw człowieka, wolność, demokrację, równość i rządy prawa, czyli fundamentalne wartości reprezentowane przez Unię Europejską.

1. O PROJEKCIE

Tytuł: 'Clubbing Europe - strengthening active European Clubs and creating new ones'

(Clubbing Europe - wspieranie już działających i tworzenie nowych Klubów Europejskich)

PARTNERZY PROJEKTU:

Polska Fundacja
im. Roberta Schumana,
Polska

Klubs 'Māja' - Jaunatne
Vienotai Eiropai,
Łotwa

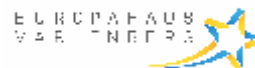
Associação Educativa
Nacional de Inclusão
e Inovação nas
Escolas, Portugalia

Association
Jean Monnet,
Francja

TERA-Maison
de l'Europe
de la Charente,
Francja

Europahaus
Marienberg,
Niemcy

PARTNER W POLSCE:

Fundacja
Konrada Adenauera
w Polsce

Konrad
Adenauer
Stiftung

3

CZAS TRWANIA PROJEKTU:

Luty 2016 r. - Październik 2017 r.

Głównym założeniem projektu była poprawa edukacji europejskiej dzięki usprawnieniu edukacji pozaformalnej w szkołach. W związku z nasilającą się falą eurosceptycyzmu uznaliśmy, że niezbędne jest stworzenie młodym ludziom wolnej przestrzeni, w której będą mogli zastanowić się nad wartościami europejskimi i skorzystać z możliwości oferowanych przez wymianę międzykulturową do porównania swoich opinii i doświadczeń. Jako partnerzy projektu wszyscy współpracujemy ze szkołami. Naszym zdaniem edukacja formalna odgrywa ważną rolę w ogólnym rozwoju młodych ludzi, zapewniając im nie tylko niezbędną wiedzę, ale także możliwość kształtowania własnych opinii i światopoglądu, myślenia i odpowiedniego wyrażania swoich myśli. Wprowadzenie nieformalnych metod do lub obok formalnych programów nauczania może zintensyfikować cały proces edukacyjny. Rozwijając i zarazem pogłębiając nauczanie o Europie, Kluby Europejskie - nieformalne

kluby dla wszystkich uczniów zainteresowanych UE, krajami Europy i ich kulturą - przyczyniają się do „efektu synergii” w edukacji. Ich działalność w niektórych krajach UE już przyniosła pozytywne wyniki. Uznaliśmy zatem, że jest to model pracy, który warto dalej rozwijać.

Projekt „Clubbing Europe” miał na celu umożliwienie wymiany wiedzy i doświadczeń z różnych krajów, zaangażowanie już działających Klubów Europejskich we współpracę międzynarodową i zaprezentowanie pozytywnych praktyk krajom, w których organizacje te wcześniej nie istniały. Konkretnie zależało nam na wzmocnieniu już funkcjonujących Klubów Europejskich na Łotwie, w Polsce i w Portugalii oraz na wsparciu procesu powstawania nowych Klubów Europejskich we Francji i w Niemczech.

W tym celu zorganizowaliśmy sesje szkoleniowe, spotkania i wymiany Klubów Europejskich, umożliwiając w ten sposób uczestniczającym w projekcie

nauczycielom i uczniom podzielenie się swoimi doświadczeniami na platformie krajowej i europejskiej. Dało to nowo utworzonym klubom we Francji i w Niemczech szansę do nawiązania dwustronnych partnerstw z doświadczonymi i prężnie działającymi Klubami Europejskimi z Portugalii, Polski i Łotwy.

Podczas projektu zgromadziliśmy materiały, które mogą być przydatne dla nauczycieli i uczniów zainteresowanych założeniem Klubu Europejskiego u siebie w szkole oraz jako dodatkowa pomoc dla już istniejących Klubów Europejskich. Niniejszy podręcznik jest zatem kompilacją materiałów opracowanych przez organizacje partnerskie i Kluby Europejskie uczestniczące w projekcie. Mamy nadzieję, że posłuży on nauczycielom i uczniom w całej Europie jako źródło inspiracji do ich dalszych europejskich odkryć.

2. CZYM JEST KLUB EUROPEJSKI?

Kluby Europejskie to nieformalne organizacje działające na terenie szkół. Opracowanie jednej kompleksowej definicji, która obejmowałaby wszystkie Kluby Europejskie byłoby bardzo trudne, o ile nie niemożliwe. Każdy klub może bowiem inaczej określać swoje działania - w zależności od swojej misji, miejsca działania, kraju, regionu, rodzaju szkoły, nauczyciela prowadzącego, a nawet aktualnej sytuacji w Europie. Wszystkim klubom przyświecają jednak ta sama idea i wspólny cel - szerzenie i wspieranie edukacji europejskiej, również promowanie aktywnego obywatelstwa i uczenie odpowiedzialności za swoje działania.

Poniżej przedstawiamy definicję Klubu Europejskiego, propozycję uczestników szkolenia dla nauczycieli, zrealizowanego w ramach projektu „Clubbing Europe” w lipcu 2016 r. w Portugalii. Część przybyłych na nie nauczycieli z Łotwy, Polski, Niemiec, Francji i Portugalii miała już kilkuletnie doświadczenie w koordynowaniu Klubów Europejskich w swoich szkołach. Podczas spotkania przedstawili oni misję i cele swoich klubów. Dla pozostałych nauczycieli był to nowy temat, a szkolenie stanowiło pierwszy krok w kierunku rozpoczęcia takiej działalności. Podzielili się oni swoją motywacją i określili rolę, jaką ich zdaniem klub mógłby spełniać.

Klub Europejski - półformalna organizacja przyszkolna która zrzesza młodych obywateli zainteresowanych sprawami europejskimi, wartościami demokratycznymi, czy też dialogiem międzykulturowym. Jej profil i struktura najczęściej zależą od wymogów państwa, regionu

czy miejscowości, w których działa dany klub. W niektórych krajach europejskich kluby mają bardziej sformalizowany charakter, stanowią część oficjalnego programu nauczania, w innych zaś ich struktura nie jest odgórnie określona, a działania klubu przypominają raczej aktywność grupy nieformalnej. Stopień ustrukturyzowania klubu nie musi jednak w żaden sposób decydować o dynamice czy skuteczności jego działań. Działalność klubu może mieć charakter ciągły lub doraźny - przy okazji konkretnych wydarzeń. Zazwyczaj kluby powoływane są przez nauczycieli pragnących poświęcić więcej uwagi tematyce europejskiej. Mogą też jednak powstawać z inicjatywy uczniów przy wsparciu nauczyciela - Opiekuna klubu.

Tworząc klub europejski, uczniowie i nauczyciele zyskują przestrzeń do eksploracji pozaformalnych metod i obszarów nauczania, takich jak międzynarodowa komunikacja w zakresie tematyki europejskiej (np. zagadnienia polityczne, gospodarcze, kulturalne, itd.), praca nad projektami europejskimi z ludźmi z różnych krajów, kontakt i wymiana opinii z innymi uczniami, zarówno w kraju, jak i za granicą. Klub Europejski jest organizacją, w której udział jest dobrowolny i zależy wyłącznie od chęci działających w niej nauczycieli i uczniów. W większości przypadków kluby te funkcjonują jako grupy półzamknięte, organizując zajęcia dla zrzeszonych w nich członków. Działania klubu koordynuje nauczyciel (Opiekun), który przygotowuje na przykład quizy na temat państw członkowskich UE. Uczniowie mogą z kolei wyszukiwać informacje na temat

wybranego kraju europejskiego, a następnie prezentować je pozostałym członkom klubu. Wiele Klubów Europejskich działa na rzecz szkoły, przygotowując konkursy i inne zadania dla wszystkich uczniów i nauczycieli. Niektóre kluby wychodzą poza wymiar szkolny, zwracając się ze swoimi projektami, pomysłami, działaniami i inicjatywami do lokalnych władz, regionalnych organizacji pozarządowych, instytucji edukacyjnych, a nawet do przedstawicielstw struktur europejskich w swoim kraju.

5

Do klubu dołączyłem przez przypadek, ale od razu spodobało mi się to, jak działa i pozwala mi rozwijać moje umiejętności i zainteresowania na temat Europy, Unii Europejskiej i języków obcych.

Kluby Europejskie mogą skupiać się nie tylko na edukacji na temat Europy i UE, ale także na idei obywatelstwa europejskiego, zachęcając wszystkich do aktywnego uczestnictwa. Członkowie klubu i nauczyciele zajmują się promowaniem wszelkich spraw europejskich i rozpowszechnianiem informacji o klubie, jego misji i działaniach. Często współpracują z innymi strukturami, tworząc w ten sposób i rozbudowując partnerstwa oraz sieci lokalne i międzynarodowe.

Niektóre kluby wybierają temat przewodni dla swoich działań na podstawie bieżących wydarzeń na arenie europejskiej. Na przykład w latach 1983-2015 Komisja Europejska ogłaszała każdy rok „Rokiem...” - był to temat wiodący, który dla takich klubów stanowił motto na kolejne 12 miesięcy. Kluby mają dowolność w tym zakresie: mogą skupić się na tematyce promowanej w danym okresie w ich kraju czy przez organizacje europejskie lub mogą

prować działania poświęcone zupełnie innym zagadnieniom - wszystko zależy od tego, co zostanie uznane za istotne, przydatne i interesujące przez członków klubu.

Jeżeli dany kraj prowadzi oficjalną bazę Klubów Europejskich, warto do niej dołączyć. Równie dobrym pomysłem jest subskrypcja biuletynów i obecność na platformach tematycznych czy portalach umożliwiających wymianę informacji, doświadczeń i dobrych praktyk. Kluby Europejskie mogą nawiązać współpracę z organizacjami pozarządowymi z regionu, Komisją Europejską, Ministerstwem Spraw Zagranicznych, Ministerstwem Edukacji i siecią Europe Direct. Tego typu kontakty zapewniają klubom dostęp do informacji i stwarzają możliwości prowadzenia wspólnych działań na szczeblu lokalnym, regionalnym i europejskim. Niektóre kluby skupiają się na rozwoju współpracy międzynarodowej

i realizacji ciekawych projektów edukacyjnych, korzystając z możliwości dostępnych np. w ramach programu Erasmus+ i innych (np. eTwinning). Projekty międzynarodowe mogą również stanowić jedno ze źródeł finansowania działalności klubu.

Podsumowując, Kluby Europejskie promują zasady pracy zespołowej. Zachęcają uczniów do interesowania się różnymi tematami i nawiązywania kontaktów na poziomie lokalnym, krajowym i międzynarodowym. Jednocześnie stwarzają wspaniałe możliwości do uczenia się - zarówno dla uczniów z Europy, jak i spoza niej.

Structure

CLUBBING

EUROPE

7

3. STRUKTURA

KLUBU EUROPEJSKIEGO

Nie ma żadnych sztywnych zasad, które ogólnie określałyby jedną możliwą strukturę Klubu Europejskiego. Będzie ona zawsze zależać od danego kraju i obowiązującego w nim systemu edukacji, miejscowości, w której działa klub, rodzaju szkoły (podstawowa, średnia, zawodowa itp.), a przede wszystkim - od jego członków. To oni mają decydujący głos w tej sprawie.

Ponieważ wszystkie szkoły co roku żegnają swoich absolwentów, jednocześnie przyjmując nowych uczniów, członkostwo w Klubach Europejskich również będzie

podlegało nieustannym zmianom. Wraz z pojawieniem się nowych członków struktura i misja klubu, a zatem także jego działania i główne cele, mogą wymagać pewnych modyfikacji.

Wspólną cechą wszystkich Klubów Europejskich jest to, że zawsze tworzą je uczniowie i nauczyciele. W systemie szkolnym żadna z tych grup nie może funkcjonować bez drugiej.

Kluby Europejskie promują autonomię uczniów, ucząc krytycznego myślenia i dając narzędzia do rozwijania ducha przedsiębiorczości. Propagują świadome obywatelstwo europejskie i rozwijają zdolności językowe.

3.1. Opiekunowie

Klubów Europejskich

Każdy klub potrzebuje jednego lub kilkorga nauczycieli (Opiekunów), którzy formalnie odpowiadają za działalność klubu i bezpieczeństwo uczniów. Reprezentują oni klub przed dyrekcją i całym gronem pedagogicznym, organizują miejsce spotkań (np. w jednej z sal lekcyjnych), koordynują wszystkie zajęcia i pełnią rolę przewodnika w procesie uczenia się. Opiekunowie klubu nadzorują pracę grupy. Są dla uczniów mentorami i kopalnią wiedzy. Monitorują wykonywanie zadań, zapewniają wsparcie od strony merytorycznej i również pedagogicznej oraz podsumowują dotychczasową aktywność. Bardzo często to oni poddają uczniom pomysły na pewne działania, a potem nadzorują ich realizację. Ich

zadaniem jest także zachęcanie uczniów do aktywnego udziału i motywowanie ich do zgłaszania własnych pomysłów. W tak pojętym procesie uczenia się pełnią oni rolę wychowawców i facylitatorów. Podczas gdy członkowie klubu zmieniają się wraz z nastaniem nowego roku szkolnego, Opiekunowie stanowią stały element w strukturze klubu, często prowadząc go przez wiele lat.

Niektóre Kluby Europejskie prowadzone są przez dwóch nauczycieli. Czasami dołączają do nich także inni przedstawiciele szkoły, np. przy okazji większych wydarzeń lub wyjazdów szkolnych. Osoby te są Przyjaciółmi Klubu Europejskiego. Opiekunami klubu mogą być

nauczyciele różnych przedmiotów i inni pracownicy szkoły. Bardzo często kluby powoływane są do życia przez nauczycieli języków obcych czy też wiedzy o społeczeństwie. Wśród Opiekunów już funkcjonujących klubów można jednak znaleźć też nauczycieli geografii, matematyki i innych przedmiotów, a także bibliotekarzy szkolnych.

8

Klub Europejski

do zrobienia:

-
-
-
-

3.2. Członkowie

Klubów Europejskich

W większości Klubów Europejskich w całej Europie uczniowie przyjmują pewne role i/lub pełnią pewne funkcje, których przykłady przedstawiamy poniżej.

 Lider/ka (często także: prezydent/prezes lub przewodniczący/-a klubu) - najbardziej lubiana osoba wśród członków klubu, silnie zaangażowana w tematykę europejską, która chce poprowadzić grupę kolegów i koleżanek ze szkoły. Czasami wyznacza ją Opiekun klubu, ale przeważnie wybierana jest przez członków klubu spośród kilku kandydatów w drodze głosowania. Przeprowadzenie wyborów może okazać się idealnym sposobem na zachęcenie młodych ludzi do udzielania się w społeczności szkolnej, a w szerszej perspektywie - do aktywnego obywatelstwa. Liderzy pełnią rolę oficjalnych przedstawicieli klubu w działaniach prowadzonych zarówno w szkole, jak i poza nią. Są oni głównymi inicjatorami działań klubu, a zarazem jego łącznikiem z nauczycielami, dyrekcją i uczniami spoza klubu.

 Zastępcy - osoba lub osoby wspomagające Liderów, które przejmują ich zadania na wypadek ich nieobecności. Zostają nimi osoby nominowane przez Liderów lub kolejni kandydaci z listy, którzy zdobyli najwięcej głosów podczas wyborów.

 Skarbnicy - niektóre kluby muszą zarządzać środkami niezbędnymi do realizacji działań klubu. Skarbnicy zajmują się zbieraniem funduszy Klubu i kontrolowaniem jego wydatków.

 Sekretariat - w zależności od kraju, wielkości i działań klubu czasami niezbędne jest powołanie Sekretarzy, którzy są odpowiedzialni za prowadzenie i organizację dokumentacji związanej z działalnością klubu.

Osoby będące oficjalnymi przedstawicielami danego klubu zazwyczaj zbiorowo nazywa się **Zarządem**.

Uwzględniając umiejętności i preferencje swoich członków, każdy klub może ponadto wyznaczyć odnośne grupy lub

sekcje odpowiedzialne za określone zadania. Jedną z nich, zwana **Sekcją PR**, może na przykład zajmować się promocją, czyli kontaktem z mediami, opracowywaniem komunikatów prasowych i obsługą profili klubu w mediach społecznościowych.

Kolejną grupą, tzw. **Sekcja Dokumentacji**, może z kolei skupić się na dokumentowaniu działalności klubu, czyli na sporządzaniu notatek ze spotkań i prezentacji, prowadzeniu kroniki klubu, robieniu zdjęć itd.

Powyższe role mogą przybierać dowolne nazwy w różnych krajach i klubach. Oczywiście nie wszystkie wymienione tu funkcje muszą być reprezentowane czy formalnie nazwane. Niektóre kluby preferują luźniejszą strukturę i do różnych zadań za każdym razem wybierają te osoby, które w danym czasie mogą i chcą się ich podjąć.

Organizacja poszczególnych ról i ewentualnych stałych funkcji zależy od klubu i jego członków. Mamy nadzieję, że powyższe przykłady posłużą jako źródło inspiracji i pomysłów na to, jak rozwiązać tę kwestię.

4. PIERWSZE KROKI

Zanim jakkolwiek grupa lub organizacja zacznie działalność, musi najpierw uporządkować kilka podstawowych spraw. To samo dotyczy Klubów Europejskich.

4.1. Miejsce spotkań

Miejsce spotkań klubu jest ważną kwestią, która zależy przede wszystkim od liczby członków klubu i możliwości szkoły. W idealnych warunkach klub dysponuje własnym pomieszczeniem, które otrzymuje na stałe. Jest to miejsce, w którym członkowie mogą się spotykać, omawiać różne pomysły, przygotowywać zajęcia, gromadzić materiały itd. Sala Klubu Europejskiego może zostać udekorowana flagami, symbolami i innymi materiałami UE oraz gazetką ścienną na temat działań klubu. Członkowie klubu mogą korzystać z sali podczas przerw między zajęciami, przed nimi lub po nich, organizując spotkania edukacyjne dla członków klubu i pozostałych uczniów.

Takie rozwiązanie jest niestety rzadko możliwe ze względu na ograniczenia lokalowe wielu szkół. Wówczas spotkania klubu odbywają się w aktualnie dostępnej sali lekcyjnej lub w pracowniach Opiekunów klubu. Czasami organizuje się je na korytarzu czy boisku szkolnym. Zwykle Kluby Europejskie dysponują jednym miejscem, w którym mogą prezentować wyniki swoich działań – w ramach gazetki ściennej na korytarzu szkolnym, kącika w jednej z sal, w pokoju nauczycielskim czy w pracowniach Opiekunów klubu.

Dzięki klubowi mam więcej przyjaciół i zdobyłem większe doświadczenie.

4.2. Dokumenty

Liczba i rodzaj wymaganych dokumentów zależą w dużej mierze od szkoły i jej przepisów wewnętrznych. Podczas gdy w niektórych szkołach nie będą wymagane niemal żadne dokumenty (a klub funkcjonuje jako całkowicie nieformalna organizacja), inne mogą mieć większe wymagania pod tym względem.

Najważniejszym dokumentem jest **Statut Klubu Europejskiego**. Zawiera on wszystkie rozporządzenia dotyczące funkcjonowania i zakresu działalności klubu. Określa role i funkcje poszczególnych członków oraz wyznacza cele klubu. Statut powinien także zawierać **Regulamin Klubu Europejskiego**, czyli zbiór zasad obowiązujących każdego członka klubu.

Opracowanie Statutu może być jednym z pierwszych zadań dla członków nowo utworzonego klubu - oczywiście przy wsparciu Opiekunów. Jak każdy dokument Statut może z czasem potrzebować korekty z uwagi na pojawienie się nowych celów czy potrzeby doprecyzowania pewnych jego zapisów. Musi on być zawsze aktualny i odzwierciedlać aspiracje wszystkich członków klubu. Warto też opracować streszczenie jego najważniejszych kwestii (np. w formie misji klubu) i umieścić je w widocznym miejscu, tak aby członkowie zawsze mieli na uwadze to, czemu powołany przez nich klub ma służyć.

Na kolejnych stronach przedstawiamy przykładowe wzory najważniejszych dokumentów (Statut, Regulamin i Deklaracja członkowska), z wyjaśnieniami, praktycznymi informacjami i kilkoma wskazówkami. Mogą się one przydać nowo powstającym klubom oraz tym, które chciałyby sformalizować swoją strukturę. Poniższe wytyczne można odpowiednio dopasować do potrzeb i profilu każdego klubu.

Dla mnie klub jest szansą na robienie czegoś poza lekcjami, razem z innymi równie zmotywowanymi ludźmi ze szkoły lub z innych klubów.

Zdobyta w klubie wiedza bardzo mi się przydaje w codziennym życiu. Daje mi większą pewność siebie. Dzięki klubom poprawiamy nasze umiejętności językowe, uczymy się tolerancji i odpowiedzialności. Praca w klubie nauczyła mnie lepiej radzić sobie ze stresem w sytuacjach publicznych, co, mam nadzieję, pomoże mi znaleźć dobrą pracę i odnieść sukces w życiu.

4.3. Wzory dokumentów

Instrukcje i wyjaśnienia dodatkowe zapisano kursywą.

Poniższy wzór statutu oparto na Statucie Szkolnego Klubu Europejskiego „Europa Ojczyzn” z Sobkowa.

Proszę podać nazwę klubu

Proszę podać nazwę i adres szkoły

STATUT SZKOLNEGO KLUBU EUROPEJSKIEGO

1. Postanowienia ogólne :

- Powołany przez nas Szkolny Klub Europejski, w dalszej części „Klub” lub „SKE”, nosi następującą nazwę: _____.
- Klub został założony dnia _____ (*proszę podać dokładną datę*) na czas nieokreślony.
- Działania Klubu będą realizowane na terenie _____ (*proszę podać nazwę kraju*) oraz innych krajów europejskich.
- Klub będzie miał swoją siedzibę w _____ (*proszę podać nazwę i adres szkoły*).
- Działalność Klubu opiera się na współpracy i pracy społecznej ogółu jego członków.
- Klub może nawiązać współpracę z innymi organizacjami lub należeć do różnych struktur krajowych i zagranicznych, których cele są zbieżne z celami działania Klubu.
- Klub może korzystać ze swojego logo i logo szkoły zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.
- Następujące osoby zostały wyznaczone na Opiekunów SKE, czyli przedstawicieli szkoły odpowiedzialnych za działanie Klubu i nadzorowanie jego działalności: _____ (*proszę wpisać nazwiska nauczycieli*).

2. Cele ogólne pracy Klubu :

Założony przez nas Szkolny Klub Europejski dąży do realizacji następujących celów ogólnych :

- Zdobywanie i szerzenie wiedzy na temat państw Europy, ich geografii, historii, tradycji, kultury i wzajemnych stosunków, a także na temat Unii Europejskiej, jej wartości, struktury i organizacji;
- Propagowanie idei integracji europejskiej w szkole i poza nią oraz wspieranie działań proeuropejskich w społeczności lokalnej;
- Działanie na rzecz pojednania narodów europejskich, w tym przełamywanie mitów i stereotypów;
- Przygotowywanie społeczności szkolnej i lokalnej do życia w otwartej, zjednoczonej Europie;
- Propagowanie wiedzy i nauki języków obcych oraz ich praktycznego wykorzystywania;
- Uczestnictwo w programach i projektach lokalnych, regionalnych i międzynarodowych;
- Zrozumienie takich pojęć jak godność ludzka, wolność, demokracja, równość, praworządność i poszanowanie praw człowieka;
- Przeciwdziałanie przemocy, terroryzmowi i dyskryminacji

3. Działania i zadania Klubu :

Dążąc do realizacji powyższych celów, nasz Szkolny Klub Europejski będzie prowadzić różnorodne działania i realizować szereg zadań, w tym :

- Gromadzenie i upowszechnianie informacji o sytuacji międzynarodowej i procesach integracji w Europie i na świecie;
- Prezentowanie kultury i codziennej rzeczywistości obywateli w różnych krajach europejskich, promowanie kultury _____ (*proszę podać nazwę swojego kraju*) w szkole, społeczności lokalnej i za granicą;
- Organizowanie i uczestnictwo w spotkaniach, wykładach, konkursach, festynach, festiwalach, debatach, wydarzeniach, wyjazdach, seminariach, szkoleniach tematycznych i projektach edukacyjnych, których celem jest upowszechnianie idei zjednoczonej Europy i współpracy młodzieży;
- Przygotowywanie i rozpowszechnianie własnych materiałów informacyjnych i promocyjnych, związanych z celami działalności Klubu – ulotki informacyjne, broszury, gazetka szkolna, gazety lokalne i regionalne, audycje radiowe, media społecznościowe, strona internetowa szkoły itd.;
- Uczestnictwo w wydarzeniach powiązanych z celami i zadaniami Klubu, a organizowanych przez inne szkoły, ośrodki edukacji lub wszelkie inne instytucje i organizacje;
- Współpraca z organizacjami proeuropejskimi w _____ (*proszę podać nazwę swojego kraju*) i za granicą;
- Współpraca z innymi Klubami Europejskimi i innymi organizacjami o podobnym charakterze w _____ (*proszę podać nazwę swojego kraju*) i za granicą;
- (*Tutaj można dodać inne działania i zadania zgodne z profilem Klubu*).

4. Członkostwo w Szkolnym Klubie Europejskim :

- Każdy uczeń _____ (proszę podać nazwę szkoły) może zostać członkiem Klubu po dokładnym zapoznaniu się ze Statutem i Regulaminem Szkolnego Klubu Europejskiego oraz po podpisaniu Deklaracji członkowskiej.
- Członkostwo w Klubie ustaje w wyniku dobrowolnej rezygnacji, wykluczenia przez Zarząd Klubu lub po ukończeniu _____ (proszę podać nazwę szkoły).
- Każdy członek Klubu może mieć wpływ na jego działanie i realizowane zadania.
- Każdy członek Klubu zobowiązany jest do przestrzegania obowiązków wynikających z niniejszego Statutu, w tym do: regularnego uczestniczenia w spotkaniach Klubu, przestrzegania Regulaminu Klubu, aktywnego udziału w działaniach Klubu, propagowania idei Klubu, jego misji i wartości.

5. Zarząd Szkolnego Klubu Europejskiego:

- Najwyższą władzę w Klubie stanowi Zarząd SKE, wybierany przez członków Klubu na początku każdego roku szkolnego (tutaj można dodać opis procedury wyborczej).
- W skład Zarządu wchodzi: Opiekun/-ka SKE, Lider/-ka, Zastępcy, Sekretarze, _____ (w zależności od potrzeb i struktury Klubu proszę wprowadzić odnośne zmiany lub dodać brakujące funkcje).
- Liderem/-ką Klubu może zostać osoba, która jest jego członkiem od co najmniej 6 miesięcy, wykazuje się dużą aktywnością i zaangażowaniem w prace Klubu. Lider/-ka Klubu wybierany/-a jest przez członków Klubu spośród uprzednio zgłoszonych kandydatów w tajnym głosowaniu na okres 1 roku (warunki te można odpowiednio modyfikować).
- Do kompetencji Zarządu należy: reprezentowanie Klubu i działanie w jego imieniu, dokumentowanie jego działalności, koordynowanie działań Klubu i organizowanie jego spotkań.

6. Postanowienia końcowe :

- Klub działa w czasie roku szkolnego.
- Klub dysponuje miejscem spotkań i własnym logo. Dodatkowo ma prawo korzystać z logo szkoły.
- Klub prowadzi kronikę, która jest regularnie aktualizowana przez członków i Opiekunów SKE.
- Dyrekcja szkoły ma głos decydujący we wszelkich decyzjach i działaniach Klubu.

Proszę podać nazwę klubu

Proszę podać nazwę i adres szkoły

REGULAMIN SZKOLNEGO KLUBU EUROPEJSKIEGO

- Członkostwo w Klubie jest dobrowolne i bezpłatne.
- Członkami Klubu mogą zostać uczniowie _____ (proszę podać nazwę szkoły).
- Wszyscy członkowie Klubu są równi.
- Wszystkie decyzje dotyczące funkcjonowania i działań Klubu podejmowane są grupowo, a wszyscy członkowie mają równe prawa do wyrażania swoich poglądów i bycia wysłuchanym/wysłuchaną.
- Klub nie toleruje niewłaściwego zachowania ani okazywania braku szacunku wobec innych ludzi, wartości europejskich czy szkoły.
- Członkowie Klubu zobowiązani są do sumiennego wykonywania powierzonych im zadań, ponoszenia odpowiedzialności za swoje działania i dbanie o udostępnione im obiekty i mienie szkolne. Szczególnie mile widziane są inicjatywa i kreatywność członków Klubu.
- W swoich działaniach członkowie Klubu reprezentują nie tylko Klub, ale również szkołę. Dlatego powinni zawsze mieć na uwadze dobro innych ludzi i zachowywać się właściwie w każdej sytuacji i wobec wszystkich osób.
- Każdy członek Szkolnego Klubu Europejskiego zobowiązany jest zapoznać się z niniejszym Regulaminem - co poświadcza własnoręcznym podpisem - a następnie do przestrzegania wszystkich jego zapisów.

14

KNOW THE
RULES

W niektórych krajach i szkołach zanim uczeń może zostać członkiem jakiegokolwiek organizacji, w tym Klubu Europejskiego, musi wypełnić **Deklarację członkowską**. W przypadku uczniów niepełnoletnich wymagany jest także podpis rodzica/-ów lub opiekuna/-ów ucznia.

Poniżej zamieszczamy wzór typowej Deklaracji członkowskiej Klubu Europejskiego

Miejsce, data :

Imię i nazwisko członka Klubu : _____

Rodzice / Opiekunowie prawni : _____

Adres : _____

Data urodzenia : _____

E-mail : _____

DEKLARACJA CZŁONKOWSKA

Ja, _____ (proszę wpisać nazwisko ucznia), deklaruję, że zapoznałem/zapoznałam się z Regulaminem Szkolnego Klubu Europejskiego " _____ " (proszę wpisać nazwę Klubu) w _____ (proszę podać nazwę szkoły).

Będąc świadomym/świadomą zasad wynikających z jego Regulaminu, niniejszym wyrażam chęć przystąpienia do wyżej wymienionego Szkolnego Klubu Europejskiego. Jednocześnie zobowiązuję się przestrzegać wszystkich obowiązujących w nim zasad oraz aktywnie uczestniczyć w działaniach Klubu.

Podpis kandydata/kandydatki oraz opiekuna/-ów

_____ (proszę wpisać nazwisko ucznia) został wpisany/została wpisana na listę członków Szkolnego Klubu Europejskiego " _____ " (proszę wpisać nazwę Klubu).

Podpis Opiekuna/Lidera/-ki lub Dyrektora/-ki szkoły, pieczęć szkoły (i/lub logo Klubu)

Niektóre kluby dodatkowo wymagają **zgody** na publikację zdjęć, materiałów wideo i danych swoich członków lub dokumentowania działalności klubu. Istnieją szkoły, w których powszechną praktyką jest podpisywanie zgody na udział ucznia we wszelkich działaniach szkolnych realizowanych w trakcie roku szkolnego. Wtedy dodatkowa zgoda dla Klubu Europejskiego nie jest potrzebna.

Klub może przygotować dla swoich członków specjalne **Karty członkowskie**, czyli oficjalne lub półoficjalne identyfikatory z imieniem i nazwiskiem członka, datą ważności karty, nazwą i logo klubu, itd.

Kluby Europejskie często prowadzą **kronikę**, w której dokumentują wszystkie swoje działania. Dawniej miała ona formę opastej księgi czy też wielkiego albumu ze zdjęciami, opisami działań i wpisami gości. W dzisiejszych czasach coraz więcej klubów decyduje się na przechowywanie dokumentów i wszystkich materiałów w formie elektronicznej, prezentując swoje osiągnięcia głównie w Internecie. Korzystają przy tym z mediów społecznościowych, przeważnie z Facebooka, gdzie przedstawiają swoje działania na osi czasu

4.4. Motto, logo i inne atrybuty

Każdy klub może opracować zestaw charakterystycznych dla siebie emblematów, haseł i materiałów graficznych, aby wyróżnić się na tle innych organizacji i wzmocnić widoczność klubu zarówno w szkole, jak i poza nią. Jednym z takich atrybutów jest **motto** - może to być cytat z osoby, która jest lub była aktywna na polu europejskim. Można do tego wykorzystać wypowiedź patrona szkolnego lub osoby związanej z danym regionem, pochodzącej z kraju działania klubu lub z zagranicy. Cytat powinien nawiązywać do wartości wyznawanych przez klub. Wiele Klubów Europejskich dysponuje swoim **logo**, które stanowi wizualną reprezentację klubu. Dobrym pomysłem jest zorganizowanie konkursu na logo klubu na samym początku działalności. Pozwala to nie tylko zebrać kilka różnych projektów do wyboru, ale także przyciągnąć uwagę innych uczniów, a tym samym pozyskać nowych członków. Innym pomysłem jest wykorzystanie umiejętności plastycznych członków Sekcji Dokumentacji lub Sekcji PR,

na przykład we współpracy z nauczycielami plastyki.

Ponadto kluby mogą tworzyć różne **artykuły promocyjne** związane z Europą, swoim krajem czy szkołą. Kluby projektują i przygotowują najróżniejsze gadzety: od naklejek, linijek, długopisów, kalendarzy po T-shirty czy maskotki. Typowym problemem, jaki może się przy tym pojawić, jest pozyskiwanie funduszy na taką działalność. Jej dofinansowanie zależy od możliwości szkoły i jej wewnętrznych zasad w tym zakresie. Niektóre kluby same szukają sponsorów lub ubiegają się o dofinansowanie w przetargach publicznych i różnych konkursach. Wszelkie pozyskane w ten sposób środki można wykorzystać do wytworzenia lub zamówienia niezbędnych materiałów reklamowych. Często kluby same produkują drobne artykuły promocyjne, które rozwijają wyobraźnię i zdolności plastyczne swoich członków. Rysują oni lub nakleją opracowane przez siebie logo na drobnych przedmiotach, które zostały im подарowane lub

które zostały pozyskane z materiałów przeznaczonych do recyklingu.

Pracując nad materiałami promocyjnymi, klub może także opracować własną **broszurę**. Może ona przybrać formę ulotki lub małej książeczki zawierającej krótki opis działalności klubu, najważniejszych osiągnięć i planów na przyszłość. Jest to dość złożone zadanie, w ramach którego członkowie muszą opracować własne teksty, przygotować materiał zdjęciowy i szatę graficzną, zorganizować wydruk broszury w odpowiedniej liczbie kopii, które następnie trzeba rozpowszechniać (zarówno w formie papierowej, jak i w Internecie), itd.

5. JAK TO SIĘ WSZYSTKO ZACZEŁO?

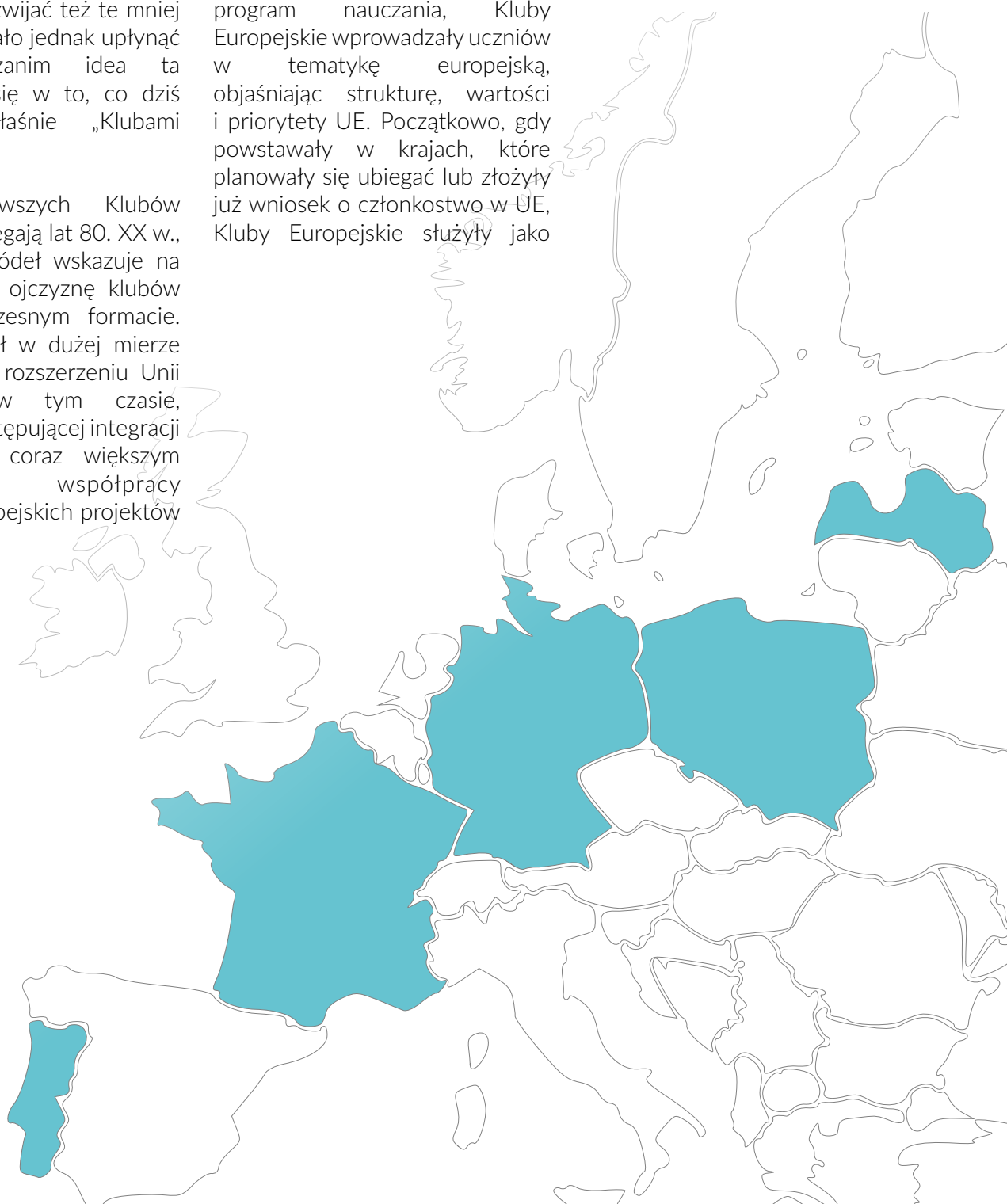
Obecnie trudno byłoby określić dokładny czas, kiedy w Europie pojawiły się pierwsze Kluby Europejskie. Sam pomysł wywodzi się prawdopodobnie od klubów UNESCO. Pierwsze z nich zaczęły się tworzyć w latach 40. XX w., a w latach 60. ich liczba rosła w różnych krajach na całym świecie. Były to lokalne, oddolne inicjatywy, które inspirowały ludzi do tego, aby obok formalnych struktur poświęconych kwestiom europejskim rozwijać też te mniej formalne. Musiało jednak upłynąć wiele lat, zanim idea ta przekształciła się w to, co dziś nazywamy właśnie „Klubami Europejskimi”.

Początki pierwszych Klubów Europejskich sięgają lat 80. XX w., a większość źródeł wskazuje na Portugalię jako ojczyznę klubów w ich współczesnym formacie. Rozwój idei był w dużej mierze możliwy dzięki rozszerzeniu Unii Europejskiej w tym czasie, dodatkowo postępującej integracji europejskiej i coraz większym możliwościom współpracy w ramach europejskich projektów edukacyjnych.

W różnych krajach idea ta pojawiła się w innym czasie i rozwijała się w odmiennych okolicznościach i z różnych powodów, na co słusznie zwrócili uwagę nauczyciele biorący udział w naszym projekcie. W większości państw członkowskich Kluby Europejskie były postrzegane jako możliwość poprawy edukacji europejskiej w szkołach. Promowane jako dodatkowa oferta uzupełniająca formalny program nauczania, Kluby Europejskie wprowadzały uczniów w tematykę europejską, objaśniając strukturę, wartości i priorytety UE. Początkowo, gdy powstawały w krajach, które planowały się ubiegać lub złożyły już wnioski o członkostwo w UE, Kluby Europejskie służyły jako

ośrodki informacji o UE i procesie integracji.

Podczas projektu „Clubbing Europe” udało nam się zebrać więcej szczegółów na temat początków Klubów Europejskich w Portugalii, Francji, Polsce i na Łotwie. Przedstawiamy je poniżej - być może niektóre z tych przykładów okażą się pomocne w procesie zakładania nowego klubu.

5.1. Portugalia

Początek tej inicjatywy w Portugalii, a więc w kraju, który miał już pewne doświadczenie w związku z członkostwem w Radzie Europy i Wspólnocie Europejskiej, datuje się na 1986 r. Gdy mowa o założycielach ruchu Klubów Europejskich w tym kraju, najczęściej wspomnianą osobą jest Margarita Belard. Była ona krajową koordynatorką programu „Europejski wymiar w edukacji”, który wspomógł proces wprowadzania tematyki europejskiej do szkół i propagowania świadomości europejskiej. Inicjatywa spotkała się z szerokim odzewem. Wkrótce inne kraje Europy poszły w ślady Portugalii, co ostatecznie zaowocowało utworzeniem Międzynarodowej Sieci Klubów Europejskich, której Portugalia była koordynatorem do 2007 r. Niestety, dziś sieć ta nie jest aktywna. Wciąż istnieje jednak Krajowa Sieć Klubów Europejskich w Portugalii, koordynowana przez Dyрекcję Generalną ds. Edukacji (Direção-Geral da Educação) portugalskiego Ministerstwa Edukacji i Nauki. Obecnie w Portugalii działa 271 Klubów Europejskich (dane z 2017 r.).

5.3. Łotwa

W 2002 r. ruszył projekt „Kluby Europejskie w szkołach”, w wyniku którego na Łotwie powstało 14 Szkolnych Klubów Europejskich. Początkowo koordynacją projektu zajmowało się Europejskie Biuro Integracji, organ odpowiedzialny za proces przystąpienia Łotwy do UE. W 2003 r. organizacja młodzieżowa Klubs „Māja” - Jaunatne Vienotai Eiropai została poproszona o przejęcie koordynacji projektu. Po upływie dwóch lat na czele projektu stanęła Agencja Informacyjna Unii Europejskiej, która koordynowała to przedsięwzięcie do 2008 r., po czym w 2009 r. zostało ono przekazane Kancelarii Państwowej Republiki Łotewskiej na okres jednego roku. Ostatecznie Klubs „Māja” - Jaunatne Vienotai Eiropai został ponownie koordynatorem projektu, a tym samym ogólnokrajowej sieci 22 aktywnych Szkolnych Klubów Europejskich.

Na Łotwie, podobnie jak w Polsce, Kluby Europejskie nazywane są Szkolnymi Klubami Europejskimi (SKE). Nazwa ta podkreśla, że kluby są organizacjami nieformalnymi, które powstają i funkcjonują w ramach szkoły. Skupiając uczniów i nauczycieli z danej szkoły, wchodzi one w skład programu zajęć pozalekcyjnych.

5.2. Francja

W większości szkół francuskich kształcenie w zakresie problematyki europejskiej jest częścią formalnego programu nauczania. Czasami zajmują się nim dodatkowo organizacje społeczeństwa obywatelskiego lub osoby indywidualne pasjonujące się UE. Dlatego też zapotrzebowanie na poświęcone tej tematyce zajęcia pozalekcyjne, takie jak Kluby Europejskie, było w szkołach francuskich o wiele mniejsze niż w innych krajach europejskich. Calvados, departament w Normandii, w północno-zachodniej Francji, jest pod tym względem wyjątkiem. Kluby Europejskie zaczęły się tu pojawiać w szkołach średnich już w 2001 r. Ich celem było podnoszenie świadomości uczniów na temat zjednoczonej Europy, promowanie wymiany młodzieżowej i spotkań europejskich. Obecnie szacuje się, że we Francji działa ok. 30 Klubów Europejskich.

5.4. Polska

Idea Klubów Europejskich dotarła do Polski w latach 90. w związku z zachodzącymi w kraju zmianami ustrojowymi, społecznymi i gospodarczymi. Uznane osoby publiczne i krajowe struktury oświatowe przedstawiły nauczycielom ideę klubów jako sposób na otwarcie polskim uczniom i studentom drzwi do Europy. Pojawiła się potrzeba przekazania dzieciom i młodzieży wiedzy o innych krajach europejskich i stopniowego wprowadzania ich w tematykę związaną z UE. Niektórzy nauczyciele podchwycili pomysł i zaczęli zakładać Szkolne Kluby Europejskie, jak przyjęło się te organizacje nazywać w Polsce, w swoich szkołach. Utworzono bazę danych, w której każdy nowo powstały klub mógł się zarejestrować. Jej zarządzaniem zajął się Urząd Komitetu Integracji Europejskiej, we współpracy z niektórymi organizacjami pozarządowymi, w tym z Polską Fundacją im. Roberta Schumana.

Do 2004 r. Szkolne Kluby Europejskie stopniowo skupiały się coraz bardziej na zagadnieniach związanych z samą Unią, procesem akcesyjnym Polski i wiążącymi się z tym korzyściami. Po przystąpieniu Polski do UE informacje na jej temat zostały oficjalnie wprowadzone do programu szkolnego, w związku z czym kluby zaczęły zajmować się wspieraniem uczniów w poszerzaniu ich wiedzy oraz lepszym rozumieniu koncepcji przyświecającej UE. Dodatkowo kluby zachęcały uczniów do poszukiwania i korzystania z możliwości oferowanych przez Unię. Uczniowie zaczęli interesować się studiami i pracą w innych państwach członkowskich, wymianą młodzieżową i różnymi konkursami europejskimi. Wreszcie głównymi tematami działalności klubów stały się społeczeństwo obywatelskie i partycypacja.

Polska Fundacja im. Roberta Schumana dysponuje listą 371 Szkolnych Klubów Europejskich, które subskrybują jej cotygodniowy newsletter.

6. JAK ZAŁOŻYĆ KLUB EUROPEJSKI?

Nie ma jednej idealnej procedury określającej w jednoznaczny sposób, jak założyć Klub Europejski. Byłoby to niemożliwe, ponieważ w różnych krajach obowiązują inne systemy szkolne, a każda szkoła ustala własne zasady wewnętrzne. Poszczególni nauczyciele charakteryzują się innym podejściem, a wiele kwestii dotyczących klubu zależy od zaangażowanych osób, ich pomysłów, wkładu i charakteru. Naszym celem nie jest zatem opracowanie jednej uniwersalnej procedury.

Początki wszystkich Klubów Europejskich wykazują jednak pewne podobieństwa. W tym rozdziale przedstawimy krok po kroku przykłady z Łotwy, Polski i Portugalii, które mogą okazać się przydatne w procesie zakładania Klubu Europejskiego. Mamy nadzieję, że posłużą one jako źródło pomysłów i wskazówek, które zawsze można odpowiednio dopasować do swojego kraju, szkoły i potrzeb. Poniższe opisy przygotowaliśmy na podstawie

warsztatów przeprowadzonych podczas spotkania w ramach projektu „Clubbing Europe” w Sobkowie w 2016 r.

Łotwa:

Odkąd idea Szkolnych Klubów Europejskich dotarła na Łotwę w 2002 r., proces zakładania klubów zasadniczo nie uległ zmianie. Zazwyczaj wszystko zaczyna się od pomysłu zgłoszonego przez nauczycieli, uczniów lub obie te grupy razem. Takie pomysły nie rodzą się jednak w próżni - przeważnie pomysłodawcy dowiadują się o takiej możliwości od innych nauczycieli, podczas konferencji poświęconych tematyce europejskiej, na podstawie informacji w Internecie lub dzięki współpracy z różnymi organami europejskimi, organizacjami pozarządowymi i innymi szkołami. Gdy pomysł się przyjmie, następnym krokiem jest zainteresowanie nim grupy osób chętnych do działania. Kiedy uda się zebrać odpowiedni zespół, klub kontaktuje się z organizacją Klubs

„Māja” – Jaunatne Vienotai Eiropai (www.klubsmaja.lv), po to aby zarejestrować swoją działalność, w wyniku czego oficjalnie staje się częścią krajowej sieci Szkolnych Klubów Europejskich na Łotwie. Następnie klub musi zająć się przygotowaniem swojego statutu, regulaminu, logo i miejsca spotkań oraz ustalić strukturę klubu, podział obowiązków w klubie i przygotować plan działania na najbliższy rok i ewentualnie na kolejne lata.

Polska:

W większości przypadków inicjatorami klubów europejskich są nauczyciele, którzy następnie zachęcają uczniów do przyłączenia się do działania. W polskich szkołach działalność klubu wymaga zatwierdzenia przez dyrekcję szkoły, a sam klub musi zostać ujęty w wykazie organizacji szkolnych realizujących zajęcia pozalekcyjne w danej szkole. Gdy tylko klub otrzyma zielone światło, członkowie mogą przystąpić do wymyślania nazwy, opracowywania jego statutu,

regulaminu, czy też deklaracji członkowskiej lub logo.

W Polsce bardzo ważne jest zaplanowanie na cały nadchodzący rok szkolny harmonogramu zajęć klubu, który we wrześniu musi zostać zatwierdzony przez dyrekcję szkoły jako część planu zajęć pozalekcyjnych. W wielu polskich szkołach Szkolne Kluby Europejskie dysponują własną salą, w której klub ma swoją siedzibę. Wszystkie działania są dokumentowane w kronice klubu, a informacje na ich temat docierają do pozostałych uczniów albo za pośrednictwem tablicy ogłoszeń i gazetki ściennej na jednym ze szkolnych korytarzy, albo dzięki wykorzystaniu też mediów społecznościowych (Facebook, Twitter, Snapchat, Instagram itd.). Dzięki temu klub może koordynować swoje pomysły i omawiać je z innymi osobami w szkole lub przy okazji różnych wydarzeń w społeczności lokalnej. Informacje o nowej inicjatywie warto też szerzyć wśród pozostałych nauczycieli, którzy zachęcą swoich uczniów do członkostwa. Ideę klubu można też propagować za pomocą plakatów i radiowęzła szkolnego, a nawet poza szkołą - w lokalnych stacjach radiowych, czy też telewizji. Im więcej osób wie o klubie, tym więcej pomysłów na jego przyszłe działania.

Portugalia:

W Portugalii każda szkoła zainteresowana założeniem klubu musi skontaktować się z koordynatorem/-ką Krajowej Sieci Klubów Europejskich przy Ministerstwie Edukacji (obecnie jest to: Magdalena Guedes <clubeseuropeus@dge.mec.pt>), aby uzyskać niezbędne informacje, poznać procedury i wymagania. Warto też skontaktować się z innymi szkołami w regionie, dowiedzieć się, czy już działają w nich Kluby Europejskie i ewentualnie zwrócić się z prośbą o praktyczne porady. Szkoły

regularnie otrzymują e-maile od koordynatora/-ki portugalskiej sieci klubów z zapytaniem, czy są zainteresowane założeniem Klubu Europejskiego. Dzięki temu idea ta jest znana wszystkim placówkom oświatowym w kraju, nawet jeżeli tematyka europejska leży poza kręgiem ich zainteresowań.

Po zebraniu wszelkich informacji na temat niezbędnych procedur Opiekunowie i/lub członkowie klubu szukają wsparcia finansowego dla swojej działalności. Środki przeznaczone są na zakup przyborów biurowych i plastycznych (np. papier, folia, markery itd.), przygotowanie materiałów promocyjnych, finansowanie wizyt gości, wyjazdów i wizyt studyjnych (np. zwiedzanie instytucji UE w Portugalii lub za granicą). Wiele klubów może liczyć na dofinansowanie w ramach Krajowej Sieci Klubów Europejskich. Każdego roku ogłaszany jest przetarg na najlepszy plan działań na nadchodzący rok szkolny, z uwzględnieniem bieżących wydarzeń w ramach agendy europejskiej. Wszystkie działania muszą zostać zrealizowane do końca czerwca i podsumowane w szczegółowym raporcie przesyłanym do koordynatora/-ki sieci. Dodatkowej oceny działalności klubu dokonuje też jego Opiekunowie.

Po zorganizowaniu niezbędnych środków szkoła oficjalnie staje się częścią inicjatywy. Działalność klubów adresowana jest nie tylko do uczniów, nauczycieli i dyrekcji szkół, ale do wszystkich pracowników szkoły, rodziców, rodzin i społeczności lokalnej. W miarę możliwości kluby starają się angażować w swoje działania także lokalne władze, urzędy, służby (straż pożarna, policja) - wszystkie osoby, które mogłyby wnieść coś wartościowego w działalność klubu. Członkowie klubu posługują się przy tym

strategią „3P”, czyli „Poinformuj, Podziel się, Przekaż dalej”, dzięki czemu informacje o bieżących wydarzeniach w szkole i klubie docierają do szerokiego grona osób.

Do zaprezentowania działań klubu Opiekunowie i członkowie wykorzystują Internet (media społecznościowe), prasę lokalną, ulotki, wystawy oraz spotkania w szkole i siedzibie klubu.

Skolne Kluby Europejskie pomagają młodym ludziom otworzyć się na otaczający ich świat. Uczą tolerancji i nawiązywania kontaktów z innymi ludźmi.

7. JAK ZADBAĆ O AKTYWNOŚĆ KLUBU?

Dążąc do utrzymania atrakcyjnej oferty działań, członkowie już istniejących Klubów Europejskich wciąż poszukują nowych pomysłów. Poniżej przedstawiamy kilka wskazówek dla Opiekunów, zebranych przez uczestników XI i XII Międzynarodowego Spotkania Klubów Europejskich (w październiku 2016 r. w Sobkowie i w maju 2017 r. w Warszawie), oraz opracowaną przez nas listę przydatnych stron internetowych i programów.

7.1. Przydatne wskazówki

- 1 Każdy klub powinien przede wszystkim odzwierciedlać **faktyczne możliwości uczniów, nauczycieli i szkoły**. Nie ma znaczenia, czy członkowie klubu spotykają się raz w tygodniu lub raz w miesiącu, i czy spotkania trwają 20 minut lub dwie godziny. O wiele ważniejsze jest to, na co i jak ten czas zostanie spożytkowany. zainteresowań. Opiekunowie powinni pytać uczniów, które tematy chcieliby omówić, czego chcieliby się nauczyć i jakie działania zrealizować. Wspólne przygotowywanie zajęć i podążanie za zainteresowaniami członków klubu sprawi, że będzie on tętnił życiem i energią, stale przyciągając nowych członków.
- 2 **Zawsze bierz pod uwagę zainteresowania i wiedzę uczniów i zaangażowanych nauczycieli**. Opiekunowie często inicjują działania związane na przykład z nauczaniem przez siebie przedmiotem. I tak, nauczyciele geografii prawdopodobnie chętniej przygotują dla uczniów quizy o krajach europejskich i ich stolicach. Nauczyciele języka angielskiego będą dążyć do motywowania uczniów do zorganizowania wymiany młodzieżowej z Klubami Europejskimi z zagranicy, zachęcając ich do nauki języka angielskiego w praktyce. Z drugiej strony, uczniowie muszą sami odczuwać wewnętrzną motywację i chęć do angażowania się w działalność klubu, co można osiągnąć jedynie poprzez uwzględnienie ich
- 3 Warto jest planować działania z wyprzedzeniem, ale **nie trzymaj się swoich planów zbyt kurczowo**. Niektóre kluby opracowują plan na cały rok, inne wybierają temat lub typ działania ze spotkania na spotkanie. Niezależnie od przyjętego trybu działania, radzimy nie spędzać zbyt dużo czasu na drobiazgowym planowaniu. Harmonogram działań należy raczej traktować jako pewien wyznacznik sposobu organizacji pracy. Zawsze nagle może „wyskoczyć” coś niespodziewanego, nowa możliwość lub nowy „gorący” temat. Szkoda by było go przeoczyć tylko dlatego, że już tyle wysiłku zainwestowano we wcześniejsze pomysły.

4 Staraj się nie powtarzać zbyt często tematów, gier, działań czy warsztatów. Oczywiście jeżeli coś sprawdza się w praktyce, warto do tego wracać. Jeżeli więc macie jakąś ulubioną grę, klub może z niej korzystać tak często, jak zechce. Na przykład zorganizowany na początku spotkania krótki quiz „na rozgrzewkę”, z serią pytań dotyczących instytucji UE lub bieżących wydarzeń, może podziałać stymulująco na uczniów i stanowić ciekawe wyzwanie dla nauczycieli. **Nie można jednak ciągle powtarzać tego samego quizu z tym samym zestawem pytań.** Niektóre kluby wolą skupić się na jednym obszarze spraw europejskich, poświęcając większość swoich działań konkretnemu tematowi. Może to na przykład być Parlament Europejski - członkowie klubu uczą się o jego strukturze, wyborach, komisjach parlamentarnych, kolejnych posiedzeniach itd. Podczas gdy jest to świetny sposób na to, aby uczniowie zdobyli dogłębną wiedzę z tego konkretnego obszaru, istnieje wiele innych kwestii, które również zasługują na uwagę. Większość uczniów woli większe urozmaicenie w zakresie tematów i zajęć. Po jakimś czasie nawet najciekawsze zagadnienia i najlepsze narzędzia tracą na atrakcyjności. Stosuj różne metody i wprowadzaj nowe tematy, aby zapewnić sobie i uczniom różnorodność, i móc motywować się nawzajem.

5 Przygotowując większe wydarzenie, także z myślą o innych uczniach w szkole i/lub osobach spoza środowiska szkolnego, **uwzględnij potrzeby i zainteresowania wszystkich uczestników** (w tym osób niebędących członkami), a także możliwości szkoły i społeczności lokalnej. Jeżeli na przykład klub chce w jakiś sposób uczcić Dzień Europy, warto sprawdzić, czy lokalne władze lub organizacje też czegoś nie planują z tej okazji i być może podjąć z nimi współpracę i dzięki temu wzmocnić widoczność klubu. Klub przygotowujący wydarzenie poświęcone jednemu z krajów UE może najpierw zorganizować ankietę szkolną, w wyniku której wyłonione zostanie państwo, o którym uczniowie chcieliby dowiedzieć się czegoś więcej.

6 Działanie w klubie nie może wpływać na oceny uczniów, a wszyscy członkowie powinni angażować się w jego działania w miarę własnych możliwości. Powinno to być miejsce, w którym uczniowie nie tylko zdobywają nową wiedzę, ale mogą także wykazać się swoimi umiejętnościami. Opiekunowie klubu muszą umieć pokierować uczniami, docenić ich osiągnięcia, udzielić porad i konstruktywnej informacji zwrotnej. Pamiętaj, że **w każdym uczniu drzemie potencjał.** Dlatego ważne jest, aby wszyscy wyszli z klubu wyposażeni w nową wiedzę i umiejętności. Rolą Opiekunów jest dostrzec ukryte talenty ich wychowanków i pomóc im je rozwijać.

7 Klub Europejski nie jest samotną wyspą. Nawet jeżeli skupia silne osobowości i oferuje bardzo ciekawe zajęcia, zawsze warto przyrzeć się jego działalności z innej perspektywy, wymienić się doświadczeniami, zaprezentować własne osiągnięcia, porównać swoją pracę z innymi klubami i szukać nowych inspiracji. To wszystko zapewniają kontakty z innymi Klubami Europejskimi z tego samego miasta, regionu i kraju czy z zagranicy. Można zorganizować spotkanie z przedstawicielami innych klubów i zaproponować wspólne działania. Dobrym źródłem pomysłów może się też okazać współpraca z innymi nauczycielami - także z innych szkół. Pomaga to rozwijać klub, szukać nowych kierunków, a z czasem może nawet zapoczątkować wymianę uczniowską między klubami. W miarę możliwości warto dołączyć do krajowej sieci Klubów Europejskich, a jeżeli taka sieć jeszcze nie istnieje, można pomyśleć o zainicjowaniu działań dążących do jej utworzenia. W tym celu warto zwrócić się do krajowych organizacji lub instytucji odpowiedzialnych za edukację europejską, które mogłyby być zainteresowane współpracą z Klubami Europejskimi.

8 Podczas gdy do realizacji większości działań potrzeba tylko chęci i czasu, zorganizowanie czegoś bardziej interesującego może wymagać pewnych nakładów finansowych. W takich przypadkach członkowie klubu zwykle organizują składkę (np. przynosząc jedzenie na specjalne uroczystości). Często mogą też polegać na pomocy ze strony szkoły, która udostępnia swoje zasoby (papier czy dostęp do kserokopiarki). Niestety, większość szkół w Europie nie może sobie pozwolić na wspieranie działań pozalekcyjnych w żaden inny sposób. Czasami więc kluby decydują się na wprowadzenie opłaty członkowskiej, co może jednak zniechęcać potencjalnych członków. W Portugalii można ubiegać się o dofinansowanie z Krajowej Sieci Klubów Europejskich. Wymaga to odpowiedniego zaplanowania działań, przy uwzględnieniu tematów priorytetowych, wyznaczonych przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. **Pozyskanie niezbędnych funduszy jest jednak możliwe nawet bez specjalnego programu skierowanego do Klubów Europejskich.** Oznacza to więcej pracy dla nauczycieli i członków klubu, którzy muszą szukać możliwości finansowania, z uwzględnieniem specyfiki swojego kraju. Jest to równoznaczne z przygotowaniem wniosków, budżetów i programów oraz wyszukiwaniem partnerów, co wymaga czasu i zaangażowania. Najczęściej kluby decydują się na pozyskiwanie środków na poziomie lokalnym, zwracając się do lokalnych przedsiębiorstw i osób indywidualnych (w tym rodziców, bliskich, sąsiadów). Początkowo uczniowie mogą się z tym czuć niezręcznie, ale z czasem uczą się coraz lepszego prezentowania swoich pomysłów.

9 Uczniowie i nauczyciele powinni zawsze myśleć przyszłościowo. Udział w warsztatach, wymianach szkolnych, wizytach studyjnych i spotkaniach z ciekawymi ludźmi przekłada się na nowe doświadczenia, informacje i perspektywy, przyczyniając się do ciągłego rozwoju umiejętności. **Opiekunowie muszą dopilnować, aby wszystkie działania postrzegane były w perspektywie długoterminowej.** Nawet jeśli efektów członkostwa nie widać natychmiast, umiejętności zdobyte w Klubie Europejskim mogą okazać się przydatne w innych dziedzinach życia w przyszłości. Uczniowie powinni mieć świadomość korzyści płynących z członkostwa, a nauczyciele muszą im w tym pomóc, poddając działania i zaangażowanie uczniów regularnej ocenie i podkreślając wagę zdobytych przez nich kompetencji i ciągłości procesu uczenia się. Aby chcieć się zaangażować, uczniowie muszą wiedzieć, co mogą w ten sposób uzyskać - zarówno bezpośrednio, czyli pod względem poprawy wyników w szkole, jak i pośrednio, czyli pod względem dalszej edukacji lub kariery zawodowej.

10 Jeżeli szukasz inspiracji, **zapoznaj się z Rozdziałem 8**, w którym przedstawiamy sprawdzone działania niektórych klubów uczestniczących w projekcie „Clubbing Europe”. Znajdziesz tam opisy gotowych aktywności - wystarczy je tylko wypróbować.

11 I wreszcie: nie zapominaj, że członkostwo w klubie **powinno być zabawą!** Oczywiście nie zawsze i nie przez cały czas - dyskusja o poważnych problemach czy tragicznych wydarzeniach nie może być zabawą. Różnorodność tematów i działań, luźna atmosfera i pozytywne nastawienie sprzyjają nauce. Ponieważ działalność klubu opiera się na pracy grupowej, należy wspierać integrację uczniów. Ćwiczenia z budowania zespołu pomagają uczniom lepiej poznać się nawzajem i dobrze się czuć ze sobą, co z kolei przekłada się na większą kreatywność i motywację. I tu dochodzimy do najbardziej oczywistego argumentu: wszelkie zajęcia pozalekcyjne mają sens tylko wtedy, gdy uczniowie CHCĄ w nich uczestniczyć!.

Na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym dostępne są różne możliwości i nie jesteśmy w stanie ich wszystkich tutaj wymieniwać. Zachęcamy do kontaktu z lokalnymi instytucjami oświatowymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego. Dobrym źródłem informacji mogą być partnerzy projektu „Clubbing Europe” w poszczególnych krajach (we Francji, Niemczech, Polsce, Portugalii i na Łotwie). Szukając dofinansowania na poziomie europejskim, możesz również zwrócić się do nas – Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana. Istnieje kilka programów europejskich poświęconych młodzieży, które oferują granty na wymiany młodzieżowe i współpracę międzynarodową (patrz: następne podpunkty). Wymaga to jednak złożenia wniosku, a cała procedura może trochę potrwać. W programach europejskich obowiązują bowiem pewne terminy i często na decyzję o przyjęciu lub odrzuceniu wniosku trzeba czekać od jednego do kilku miesięcy. Tak długa procedura może zniechęcać. Jako że uczniowie zmieniają się co roku, trudno jest zaplanować konkretne działania na okres dłuższy niż jeden rok szkolny. Niektóre kluby pozyskują fundusze, przyłączając się do projektów realizowanych przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego lub biorąc udział w konkursach oferujących nagrody finansowe.

7.2. Przydatne strony internetowe

Szukając interesujących materiałów i informacji, zawsze warto korzystać z zasobów udostępnianych przez instytucje UE. Wszystkie dysponują stronami internetowymi z aktualnymi informacjami we wszystkich oficjalnych językach Unii. I tak, można skorzystać z następujących serwisów i platform internetowych:

1

Europa.eu **oficjalny portal Unii Europejskiej** - można tu znaleźć prezentacje dotyczące różnych aspektów UE

goo.gl/ZSaBry

Specjalna strona została poświęcona publikacjom, które można pobierać nieodpłatnie.

goo.gl/SQL9so

2

Lokalne punkty kontaktowe udzielają bardziej szczegółowych informacji na temat UE w języku danego kraju::

goo.gl/WXBMfD

W każdym państwie członkowskim funkcjonują centra informacyjne Europe Direct i centra dokumentacji europejskiej. Udzielają one odpowiedzi na pytania dotyczące praw, finansowania, polityki i przepisów UE oraz zapewniają dostęp do oficjalnych dokumentów i publikacji unijnych. Można tu również znaleźć ekspertów UE (prawników, konsultantów, pracowników akademickich) i zaprosić ich na spotkanie w klubie.

24

W₄

E₁

B₃

S₁

Istnieje specjalna strona z pomocami naukowymi dla nauczycieli, oferująca konkretne informacje i materiały na temat historii Europy, obywatelstwa, wartości itd., dopasowane do różnych grup wiekowych uczniów

goo.gl/KUspZ3

Można tu też znaleźć stronę z ciekawymi materiałami dla młodszych klubowiczów

goo.gl/fyJKq4

- w postaci gier i quizów o UE.

3

Europejski Portal Młodzieżowy oferuje informacje na temat problemów europejskich i lokalnych, a także możliwości dla młodych ludzi w całej Europie. Wszystkie dane zebrano w ośmiu głównych kategoriach, takich jak nauka, kultura i kreatywność, integracja społeczna itd. Portal przedstawia informacje na temat nauki, wolontariatu i pracy z 34 krajów, w 28 językach.

goo.gl/iNAJRS

4

Tak ogromna ilość informacji może przytłaczać. Czasami więc, gdy potrzeba konkretnych informacji, do których trudno dotrzeć na własną rękę, warto skorzystać z portalu Eurodesk. Jest to europejska sieć informacyjna dla młodzieży, osób pracujących z młodzieżą i organizacji młodzieżowych. Portal funkcjonuje na poziomie europejskim i dodatkowo działa w nieco zmodyfikowanej formie w każdym z 34 krajów europejskich, oferując informacje o międzynarodowych możliwościach w zakresie mobilności edukacyjnej. W przypadku jakichkolwiek pytań warto zawsze skontaktować się z lokalnym/regionalnym punktem informacyjnym Eurodesk. Lokalne sieci Eurodesk czasami wydają specjalne biuletyny – ich subskrypcja zapewnia dostęp do cotygodniowego pakietu najświeższych informacji.

goo.gl/9Fgefr

Lubię nowe wyzwania i doświadczenia, dlatego podjąłem się pracy w klubie. Kluby Europejskie odgrywają kluczową rolę w tworzeniu wspólnego ducha europejskiego i tożsamości europejskiej, szerząc wiedzę o procesie budowania Unii Europejskiej, o Europie, jej krajach i narodach. Nauczyłem się, że to, co nas łączy, jest większe i ważniejsze od tego, co nas dzieli.

5

Strona internetowa partnerstwa na rzecz młodzieży nawiązanego między Unią Europejską a Radą Europy

goo.gl/tuD8AE

oferuje zestaw przydatnych publikacji, m. in. 12 podręczników tematycznych T-Kits. Omówiono w nich takie tematy jak międzykulturowe uczenie się, obywatelstwo, integracja społeczna, zarządzanie finansowe i organizacyjne. Publikacje opracowano w języku angielskim, ale niektóre z nich dostępne są również we francuskiej lub niemieckiej wersji językowej.

goo.gl/iBTVGp

6

Zachęcamy do wyszukania **lokalnych serwisów internetowych**, takich jak Europejskie Centra Konsumenckie, w których można znaleźć informacje o bezpośrednim wpływie przepisów UE na życie obywateli w danym kraju.

goo.gl/WsZiQR

25

7.3. Przydatne

programy

Opierając się na pozytywnych doświadczeniach innych Klubów Europejskich w poszukiwaniu dofinansowania, zachęcamy do korzystania z następujących programów europejskich:

26

Euroscola to projekt Parlamentu Europejskiego (PE), który umożliwia uczniom w wieku 16-18 lat ze wszystkich 28 państw członkowskich UE spędzenie dnia w Strasburgu. Uczniowie wcielają się w rolę europosłów i uczestniczą w symulacji zwykłego dnia pracy w PE, czyli w unijnych procesach decyzyjnych, debatach na sali obrad plenarnych PE, negocjacjach i głosowaniu nad uchwałami w sprawie aktualnych problemów europejskich. Wyjazd ten jest nagrodą przyznawaną klasom, szkołom lub grupom działającym w szkole, np. Klubom Europejskim - zwycięzcom ogólnokrajowych konkursów organizowanych przez Biura Informacyjne Parlamentu Europejskiego w poszczególnych państwach członkowskich. Zwycięzcy konkursu otrzymują znaczne dotacje na pokrycie kosztów podróży do Strasburga.

Program Erasmus+, w ramach którego Kluby Europejskie mogą wnioskować o dofinansowanie spotkania dwóch lub więcej klubów z różnych krajów. W Akcji 1 sektora „Młodzież” kluby mogą ubiegać się o granty na wymiany młodzieżowe, czyli trwające od 5 do 21 dni spotkania, podczas których młodzi ludzie (w wieku od 13 lat i starsi) z różnych krajów spotykają się, razem mieszkają i pracują nad wybranymi zagadnieniami z tematyki europejskiej. Podczas wymiany kluby mogą opowiadać sobie o swoich działaniach, metodach, tematach przewodnich itd..

goo.gl/39qy3b

goo.gl/bfKMK4

W niniejszym rozdziale przedstawiamy pomysły interesujących działań zrealizowanych przez Kluby Europejskie z różnych krajów w ramach projektu „Clubbing Europe” oraz kilka dodatkowych stron internetowych z przydatnymi narzędziami. Oczywiście same narzędzia to dopiero początek - trzeba je odpowiednio dopasować do profilu i potrzeb **każdego Klubu Europejskiego**.

Poprosiliśmy kluby o przykłady działań, które sprawdziły się przy różnych okazjach. Poniżej zamieszczamy opis **13 dobrych praktyk** z różnych Klubów Europejskich i organizacji, w tym niektórych gier i warsztatów wykorzystywanych podczas Międzynarodowych Spotkań Klubów Europejskich.

Na pewno każdy klub ma swoje pomysły na ciekawe działania, które można dodać do internetowej wersji niniejszego podręcznika. Zachęcamy do podzielenia się propozycjami - wystarczy skontaktować się z innymi Klubami Europejskimi i Polską Fundacją im. Roberta Schumana (schuman.warsaw@schuman.pl).

Wiele ciekawych działań można też znaleźć w Internecie – większość z nich jest bezpłatna i może zostać łatwo dopasowana do konkretnych potrzeb każdego Klubu Europejskiego. Więcej informacji można znaleźć w następujących źródłach:

SALTO-YOUTH - sieć ośmiu centrów współpracy poświęconych priorytetowym obszarom europejskim w dziedzinie młodzieży.

goo.gl/hm4TYE

Na stronie dostępny jest bogaty zestaw pomocy przydatnych do prowadzenia szkoleń i pracy z młodzieżą.

Tools for Educators - strona internetowa nieodpłatnie udostępniająca gotowe i łatwe w użyciu pomoce naukowe, w tym arkusze do wydruku, szablony online z obrazkami i wiele innych.

goo.gl/5oYKrR

Najciekawsze działania zrealizowane przez Kluby Europejskie uczestniczące w projekcie „Clubbing Europe” :

DZIECIĘCE OPOWIEŚCI

Lúcia Ludovino/AEVID/Klub Europejski „United Colours of Europe”

Cel(e):

Promowanie wartości ludzkich wśród dzieci w różnym wieku.

Materiały:

Książki z opowiadaniem dla dzieci, arkusze papieru, farby, pędzle, ołówki, kredki.

Wiek uczestników:

Mieszana grupa dzieci w wieku przedszkolnym lub wczesnoszkolnym oraz starszych uczniów.

Opis:

Przeczytaj dzieciom wybrane opowiadanie. Po wysłuchaniu opowieści starsi uczniowie wspólnie z młodszymi mają za zadanie zilustrować historię, którą właśnie usłyszeli. Dzieci pracują w parach lub w grupach po trzy-cztery osoby. Gotowe prace zaprezentuj, wieszając je na ścianie lub układając na stołach/ławkach. Następnie razem w grupie przyjrzyjcie się powstałym obrazom i rysunkom. Wspólnie z dziećmi postaraj się wskazać różnice i podobieństwa między poszczególnymi pracami. Zapytaj grupę, dlaczego jedne dzieci bardziej podkreśliły pewne aspekty opowiadania, podczas gdy drugie skupiły się na czymś innym. Omówcie morał przeczytanej historii. Postarajcie się go powiązać z wartościami ludzkimi i ich rolą we współczesnym świecie.

28

Uwagi:

Działanie to pozwala dzieciom w różnym wieku wymienić się opiniami i doświadczeniami, zachęcając je do wyrażania swoich uczuć i emocji.

Jeżeli korzystacie z pędzli i farb, pomyśl o odpowiednim zabezpieczeniu ubrań dzieci, stołów i krzeseł przed zabrudzeniem. Stoły możecie przykryć starymi gazetami, a dzieci mogą założyć fartuchy ochronne.

Działanie to można również dopasować do starszych uczniów. Zamiast malować/rysować, mogą odegrać całą opowieść lub tę jej część, która wyda im się najważniejsza.

EUROPE 4 YOU

Carla Maria Figueira Aleixo/AEVID/Klub Europejski „United Colours of Europe”

Cel(e):

Szerzenie wiedzy na temat migracji w danym kraju lub w Europie.

Wiek uczestników:

Uczniowie szkół ponadpodstawowych (w wieku 13-18 lat).

Materiały:

Papier, karton, komputery z dostępem do Internetu, markery, pudełko, kostki i pionki do gry, mapa Europy.

29

Opis:

Celem działania jest opracowanie gry planszowej przedstawiającej przepływy migracyjne w Europie. Można przyjąć następujący plan działania:

- 1) Podziel uczniów na mniejsze grupy badawcze i przydziel im poszczególne regiony do opracowania.
- 2) Opracujcie plan badawczy, ustalcie częstotliwość kolejnych spotkań i terminy na realizację poszczególnych etapów gry.
- 3) Każda grupa przedstawia wyniki swoich badań pozostałym uczestnikom. Opiekun zbiera je wszystkie w całość i dokonuje podsumowania. Na dużej mapie Europy uczniowie zaznaczają istotne miejsca (np. punkty wyjazdu/przyjazdu, trasy lądowe, porty/szlaki morskie, lotniska/trasy lotnicze) i fakty (np. liczba i narodowość migrantów, najważniejsze daty itp.).
- 4) Gdy wszystkie grupy przedstawią już wyniki swoich badań, przyjrzyjcie się całej mapie i wspólnie zdecydujcie, które informacje warto uwzględnić w grze.
- 5) Ponownie podziel uczniów na mniejsze grupy - tym razem każda grupa opracowuje zestaw zadań - np. pytania, scenki do odegrania lub fakty, które gracze będą musieli przedstawić za pomocą rysowania, itp.
- 6) Podczas kolejnego spotkania przeanalizujcie wszystkie przygotowane przez grupy zadania i wybierzcie te, które najlepiej sprawdzą się w grze.
- 7) Podziel uczniów na grupy zadaniowe - jedna grupa będzie odpowiedzialna za opracowanie szaty graficznej gry, inna za niezbędne rekwizyty (np. karty do gry z pytaniami/zadaniami, kostki, pionki itd.), a jeszcze inna za elementy dodatkowe (np. pułapki, skróty itd.).
- 8) Gdy gra będzie gotowa, wypróbujcie ją, aby sprawdzić, czy wszystko działa zgodnie z planem. Gotową grę można przedstawić pozostałym uczniom w szkole, udostępniając ją na przykład na korytarzach szkolnych podczas przerw między lekcjami.

Uwagi:

Samodzielne opracowanie gry planszowej to sposób na odciążenie dzieci od komputera i Internetu. Wspólna praca, a potem granie w opracowaną przez siebie grę sprzyja bezpośrednim kontaktom. Przygotowanie gry to długotrwały proces. Może zająć od jednego do sześciu miesięcy, w zależności od tego, ile czasu uczniowie i Opiekunowie będą mogli przeznaczyć na pracę nad grą. Działanie to doskonale sprawdza się też w krótszym terminie podczas intensywnych kilkudniowych spotkań (np. wyjazd Klubu Europejskiego lub wymiana młodzieżowa). Zakres gry można dowolnie upraszczać, np. zawężając obszar migracji do terytorium danego kraju, lub komplikować – choćby poprzez dodanie elementu podróży w czasie (np. przekrojowe spojrzenie na fale migracji po drugiej wojnie światowej lub w poszczególnych dekadach XX w.). Pracując nad grą, możesz wprowadzić element dialogu międzypokoleniowego. Wystarczy zachęcić uczniów do opracowania gry na temat przepływów migracyjnych z historii najnowszej, np. po drugiej wojnie światowej lub w latach 90. XX w. Poszukując informacji, mogą oni porozmawiać z osobami, które pamiętają te czasy, np. z rodzicami i dziadkami. Gra może także sprzyjać nauce języków obcych, jeśli uczniowie zdecydują się opracować ją w języku angielskim lub innym (np. z myślą o wykorzystaniu jej podczas późniejszych spotkań międzynarodowych). Mieszane grupy studentów mogą być odpowiedzialne za poszczególne aspekty gry – grupy można podzielić według okresów w historii lub określonych zadań, takich jak zbieranie informacji, projekt graficzny, przygotowanie rekwizytów, opracowanie kart z pytaniami i zadaniami, itd.

30

A B C

SZKOŁA W EUROPIE

Carla Maria Figueira Aleixo/AEVID/Klub Europejski

„United Colours of Europe”

Cel(e):

Zwrócenie uwagi na to, jak udział w projektach europejskich, takich jak projekty Comenius/Erasmus+, pozwala uczniom i nauczycielom rzeczywiście poznawać Europę.

Wiek uczestników:

Odpowiednie dla uczniów w różnym wieku.

Materiały:

Tablica ścienna, papier, klej, zdjęcia, długopisy w różnych kolorach.

Opis:

Każda grupa, która bierze lub brała udział w projekcie europejskim zawierającym element mobilności (np. wyjazd do innego kraju), przygotowuje i przedstawia zdjęcia, rysunki i opisy zwiedzonych przez siebie miejsc. Używając materiałów wizualnych i opisowych, uczniowie muszą przedstawić nazwę projektu, jego główne działania i uczestników (dla całej szkoły lub w ramach Klubu Europejskiego). Uczniowie przygotowują prezentację z własnej perspektywy, zwracając uwagę na to, co najlepiej zapamiętali, co im się spodobało, a co ich zaskoczyło.

Uwagi:

Jest to bardzo proste do zrealizowania działanie, którego wynik końcowy spotyka się z przyjaznym odbiorem i na długo pozostaje w pamięci. Gotowa prezentacja doskonale sprawdza się jako dekoracja w szkole (w holu głównym lub na korytarzu) lub w sali lekcyjnej.

KAMPANIA SOLIDARNOŚCI

Cel(e):

Promowanie ducha współpracy, pomocy i solidarności międzyludzkiej.

Carla Maria Figueira Aleixo/AEVID/Klub Europejski

„United Colours of Europe”

Materiały:

Papier, komputer, flamastry, markery, pudełka, etykiety do opisu zebranych darów.

Wiek uczestników:

Odpowiednie dla uczniów w różnym wieku. Poziom trudności poszczególnych zadań można łatwo dopasować do wieku uczestników.

Opis:

Klub Europejski przygotowuje działanie w ramach kampanii solidarnościowej. W tym celu kontaktuje się z lokalnymi organizacjami charytatywnymi lub ośrodkami pomocy społecznej, aby dowiedzieć się, czy gdzieś w lokalnej społeczności istnieje zapotrzebowanie na konkretne artykuły, np. zabawki i książki dla dzieci, ubrania, artykuły spożywcze, higieniczne, przybory szkolne itp. Następnie klub organizuje zbiórkę, zachęcając do udziału swoje rodziny, przyjaciół, pozostałych uczniów i pracowników szkoły.

W tym celu uczniowie mogą przygotować plakaty, informować o akcji w lokalnych mediach, zorganizować kampanię w mediach społecznościowych lub za pośrednictwem kanałów informacyjnych lokalnych władz. Pracując nad materiałami informacyjnymi, zainicjuj dyskusję wśród uczniów na temat takich działań, ich znaczenia i powodów, jakie skłaniają ludzi do przekazania darów, czym jest solidarność i jakie może przybierać formy, itd.

Punkt zbiórki można urządzić w szkole (w magazynie lub pustej sali lekcyjnej). Członkowie klubu muszą też zorganizować przekazanie zebranych artykułów do lokalnego ośrodka pomocy społecznej lub organizacji charytatywnej.

Uwagi:

Jest to działanie angażujące całą społeczność i inspirujące uczniów do zastanowienia się nad solidarnością międzyludzką i różnymi sposobami pomagania osobom potrzebującym.

32

W PODRÓŻ PO UE

Carla Maria Figueira Aleixo/AEVID/Klub Europejski United Colours of Europe”

Cel(e):

Poszerzenie wiedzy o różnych krajach europejskich.
Promowanie pracy zespołowej i rozwijanie kreatywności.
Nauka wyszukiwania konkretnych informacji o różnych krajach.

Wiek uczestników :

Uczniowie szkół ponadpodstawowych
(w wieku 13-18 lat).

Materiały:

Papier, nożyczki, taśma klejąca, flamastry, markery, ewentualnie komputer(y), głośniki, artykuły sportowe i/lub spożywcze.

Opis:

Podziel uczniów na kilka grup. Liczba grup zależy od liczby uczestników lub krajów, które mają zostać przedstawione. Każdej grupie należy przydzielić jeden kraj europejski do zaprezentowania. Zadaniem uczniów jest wyszukanie interesujących faktów i informacji o tym kraju i przygotowanie prezentacji wizualnej na jego temat. Prezentacje w PowerPoint są niedozwolone - uczniowie muszą wykazać się kreatywnością i przygotować pokaz w inny sposób. Mogą do tego celu wykorzystać piosenki, tańce, gesty itd. Dozwolone jest też przygotowanie potraw kulinarnych charakterystycznych dla danego kraju, korzystanie z różnych rekwizytów, opracowanie programu artystycznego - wszystko, co podpowie im wyobraźnia! Zachęć uczniów do pracy w zespole. Kiedy grupy są gotowe, przedstawiają swój kraj pozostałym uczniom.

Uwagi:

Działanie to można łatwo dopasować do grup różnej wielkości. Nadaje się do zorganizowania na forum klubu lub całej szkoły.

Na początku niektóre kraje mogą wydawać się mniej interesujące niż inne. Zachęć uczniów, aby odkryli jak najwięcej ciekawostek na temat przydzielonego im kraju i wybrali te najlepsze. Prezentacje mogą przybrać formę małego festiwalu, podczas którego poszczególne grupy przedstawiają swoje pomysły pozostałym klubowiczom/uczniom.

Działanie to idealnie sprawdza się jako część obchodów Dnia Europy. Na przykład uczniowie najstarszych klas prezentują poszczególne kraje w swoich salach lekcyjnych, które odpowiednio dekorują i w których przygotowują różne gry i zajęcia, tak aby zaangażować uczniów z klas młodszych.

POZNAJMY SIĘ PRZEZ BINGO

Przemysław Ziótkowski/Kluczbork/Szkolny Klub Europejski „My w Europie”

Cel(e):

Gra integracyjna pomagająca ludziom lepiej się poznać.

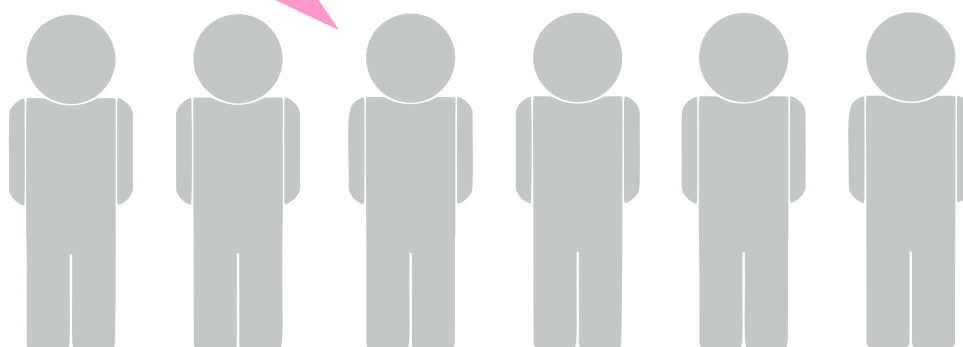
Wiek uczestników:

Odpowiednie dla uczniów w różnym wieku.

Materiały:

Kartki papieru z wydrukowaną tabelą i krótkimi zdaniami (patrz: przykład), długopisy.

34

Opis:

Gra opiera się na zasadach gry w „Bingo”, tyle że liczby zastąpiono tu krótkimi zdaniami i nie ma osoby odczytującej na głos komunikatów zaadresowanych do wszystkich uczestników. Najpierw należy przygotować zestaw krótkich zdań lub prostych fraz, które opisują różne cechy uczestników gry, np. „gra na gitarze”, „ma dwoje lub więcej rodzeństwa” czy „nie lubi czekolady”. Wypowiedzi te należy wydrukować w formie tabeli 3x3, 4x4, 5x5 (i tak dalej) - rozmiar tabeli zależy od liczebności grupy, dla której przygotowujemy grę. Każdy gracz otrzymuje kartkę papieru z taką samą tabelą z krótkimi zdaniami. Zadaniem uczestników jest porozmawiać z pozostałymi osobami w grupie i odszukać osobę, która charakteryzuje się daną cechą. Osoba ta musi się podpisać w kratce z opisem charakteryzującej ją cechy (ta sama osoba może się wpisać maksymalnie w trzech kratkach). Po zebraniu wszystkich podpisów w kratkach w linii prostej (pionowej lub poziomej) uczestnik krzyczy „BINGO”.

Uwagi:

Do przeprowadzenia gry trzeba zapewnić odpowiednio dużą przestrzeń, tak aby uczniowie mogli swobodnie krążyć między sobą, przechodząc od jednej osoby do drugiej. Gra idealnie sprawdza się w grupach, które spotykają się po raz pierwszy lub chcą się bliżej poznać (warto wtedy do tabeli wpisać bardziej konkretne cechy lub dostosować je do określonego obszaru tematycznego). Ważne jest, aby wszyscy zaczęli krążyć po sali i zapoznawać się z pozostałymi uczestnikami w tym samym czasie. Gra wychodzi najlepiej, jeżeli przygotowująca ją osoba zdoła z wyprzedzeniem zebrać interesujące, zabawne i niezwykłe fakty o poszczególnych członkach grupy do przygotowania tabeli Bingo. Dzięki temu zadanie będzie o wiele trudniejsze i bardziej intrygujące, co zachęci uczestników do rozmów ze sobą - zarówno w trakcie gry, jak i po jej zakończeniu.

POZNAJMY SIĘ PRZEZ BINGO

Spośród wszystkich osób w grupie znajdź tę, KTÓRA...

POWODZENIA! :0)

Pamiętaj, że ta sama osoba może się wpisać maksymalnie w trzech kratkach!

nie lubi czekolady	lubi piec ciasta	ma prawo jazdy	spróbowała bungee jumping	lubi zimę
korzysta z poczty elektronicznej	pije kawę tylko z mlekiem	ma kota	lubi grapefruity	umie grać na gitarze
uprawia sport	nie pali papierosów	lubi walentynki	słucha muzyki klasycznej	lubi wstawać wcześniej rano
ma w domu kuchenkę mikrofalową	lubi chodzić po górach	lubi chodzić do dentysty	ma psa	płynęła wielkim statkiem/ promem/ żaglówką
lubi oglądać horrory	umie grać w karty	nie lubi wysyłać sms-ów	lubi tańczyć	nie ma rodzeństwa

OGNISTE BINGO

Piotr Zimoch. Gra została wykorzystana podczas XI Międzynarodowego Spotkania Szkolnych Klubów Europejskich w Sobkowie w październiku 2016 r.

Cel(e):

Integracja grupy osób, które jeszcze się dobrze nie znają.
Promowanie pracy zespołowej i rozwijanie kreatywności.
Dowiedzenie się czegoś więcej o pozostałych członkach grupy.
Zrelaksowanie się po trudnych i wyczerpujących warsztatach.

Materiały:

Dla każdej grupy: arkusze papieru z wydrukowaną tabelą z liczbami od 1 do 40, ułożonymi w różnej kolejności. Dla osoby prowadzącej: małe kartki papieru, ponumerowane od 1 do 40, niektóre oznaczone symbolem ognia - są to zadania specjalne („ogniste zadania”); kapelusz lub pudełko, z których losowane będą kartki z numerami; zestaw „ognistych zadań” dla każdej grupy.

Uwagi:

„Ogniste zadania” powinny zachęcać do kreatywności. Dlatego też przygotowując grę, postaraj się zebrać kilka ciekawych faktów na temat uczestników. Pamiętaj, że jest to gra, przy której nie warto się spieszyć. Po wylosowaniu każdego numeru rób pauzy. Daje to uczestnikom czas na rozmowę. Warto czasem przygotować drobne nagrody dla zwycięzców, ale jednocześnie trzeba pamiętać, że często wystarczą im oklaski i aplauz ze strony pozostałych uczestników gry.

Wiek uczestników:

Uczniowie w wieku 13 lat lub starsi.

36

Opis:

Gra przypomina zwykłą grę w „Bingo”. Aby wygrać, każda z grup musi skreślić odpowiedni zestaw liczb w swojej tabeli – w linii poziomej, pionowej lub ukośnie. Każda z grup otrzymuje tabelę z liczbami ułożonymi w różnej kolejności. Aby gra była trudniejsza, niektóre liczby oznaczone są symbolem ognia, który oznacza zadania specjalne. Aby móc skreślić „ognistą liczbę”, grupa musi wykonać zadanie wyznaczone przez osobę prowadzącą grę.

Poniżej przedstawiamy kilka pomysłów na „ogniste zadania” (do wykonania przez całą grupę):

- Zapytaj wszystkie osoby w swojej grupie, gdzie spędziły ostatnie wakacje i dokąd chciałyby pojechać w przyszłości? Poznaj ich wymarzone cele podróży.
- Podajcie nazwy krajów w Europie, w których leżą następujące miasta: Rotterdam, Norymberga, Valletta, Lwów, Sewilla, Porto, Mediolan.
- Zgadnijcie, skąd pochodzą następujące tradycyjne dania i produkty spożywcze: currywurst, fondue, gulasz, Shepherd's Pie, Shamrock Salad, calzone, paella – Węgry, Wielka Brytania, Hiszpania, Irlandia, Włochy, Szwajcaria, Niemcy.
- Przygotujcie krótki wiersz o swojej grupie/projekcie/spotkaniu. Musi on zawierać słowa z języka polskiego, łotewskiego i portugalskiego (lub innych języków znanych uczestnikom). Liczą się kreatywność i dobra zabawa!
- Podajcie nazwiska 10 uczestników spotkania spoza Waszej grupy - możecie również podać szczegółowe informacje na ich temat, np. nazwę kraju/miasta, z którego pochodzą.

GALERIA PRAW CZŁOWIEKA

Piotr Zimoch. Warsztaty zostały przeprowadzone podczas XI Międzynarodowego Spotkania Szkolnych Klubów Europejskich w Sobkowie w październiku 2016 r.

Cel(e):

Nauka o prawach człowieka.
Promowanie pracy zespołowej i rozwijanie kreatywności.
Nauka wyszukiwania konkretnych informacji.

Materiały:

Papier kolorowy, nożyczki, taśma klejąca, flamastry, markery, stare czasopisma i/lub gazety, ulotki, broszury, kartki samoprzylepne, klej, tablica flipchart, stojaki lub tablice, do których będzie można przyczepić gotowe plansze.

Wiek uczestników:

Uczniowie w wieku 13 lat lub starsi.

Opis:

Zacznij od krótkiego wykładu lub dyskusji na temat historii i definicji praw człowieka. Nie przeznaczaj na to zbyt dużo czasu - upewnij się, że koncepcja praw człowieka znana jest wszystkim uczniom. Podziel uczniów na sześć grup. Ponieważ Powszechna Deklaracja Praw Człowieka:

goo.gl/gS2gWQ

zawiera 30 artykułów, na każdą grupę przypadnie po 5 z nich (warto przydzielać je poszczególnym grupom w kolejności podanej w Deklaracji).

Każda grupa otrzymuje zestaw materiałów, za pomocą których ma zilustrować prawa człowieka na podstawie przydzielonych im artykułów z Deklaracji. Uczniowie sami decydują o formie, pomysłach i metodzie pracy. Na przygotowanie prezentacji będą potrzebować ok. 45 minut. Poinformuj ich, że gotowe prace zostaną zaprezentowane na sztalugach i utworzą galerię praw człowieka.

Gdy wszystkie grupy zakończą pracę, a prace zostaną odpowiednio wyeksponowane, otwórz wystawę. Możesz nadać jej nazwę i dokonać oficjalnego przecięcia wstęgi. Pozwól uczniom i innym gościom samodzielnie zapoznać się z wszystkimi prezentacjami.

Po zwiedzeniu galerii możesz zainicjować dyskusję na temat przestrzegania praw człowieka w dzisiejszych czasach.

Uwagi:

Uczniowie będą potrzebować pomocy i porady podczas pracy. Podchodź do grup, rozmawiaj z uczniami i omawiaj z nimi prawa człowieka, które mają przedstawiać.

Jeżeli zostanie trochę czasu, możesz poprosić uczniów, aby zaprezentowali swoje prace „gościom” galerii. Możecie wszyscy zatrzymać się przy kolejnych pracach, tak aby wysłuchać, co każda grupa ma do powiedzenia o swojej prezentacji.

Działanie to pozwala zagaic dyskusję o prawach człowieka, ale możesz je również przekształcić w dłuższy projekt dla członków Klubu Europejskiego, rozplanowany na kilka spotkań.

Realizując to działanie, możesz też skorzystać z Europejskiej Konwencji Praw Człowieka .

goo.gl/MTnnqR

38

MÓJ PROFIL!

Piotr Zimoch/Sobków/Szkolny Klub Europejski „Europa Ojczyzn”

Cel(e):

- Zapoznanie się.
- Poprawa umiejętności społecznych i zdolności do inicjowania kontaktu z osobą, której się nie zna.

Wiek uczestników:

Odpowiednie dla uczniów w różnym wieku.

Materiały:

Papier, flamastry, markery.

Opis :

Poproś wszystkich uczestników o zapisanie na kartce papieru swojego imienia oraz o narysowanie lub napisanie czegoś, co najlepiej ich charakteryzuje.

Kiedy uczniowie będą gotowi, zebraj wszystkie kartki i rozdaj je ponownie tak, aby każdy otrzymał kartkę innej osoby (po jednej kartce na osobę).

Zadaniem uczniów jest odnaleźć osobę, której opis otrzymali, porozmawiać z nią, a następnie dodać coś nowego do jej profilu.

Czynności te można powtórzyć kilkakrotnie.

Wszystkie zebrane pod koniec profile utworzą galerię uczestników spotkania.

Uwagi:

Powiedz uczniom, że w grze nie chodzi o ich zdolności plastyczne. Swoje myśli mogą też wyrazić słowami. Liczy się dobry pomysł!

KROK DO PRZODU!

40

Piotr Zimoch/Sobków/Szkolny klub Europejski "Europa Ojczyzn"

Cel(e):

Podnoszenie świadomości na temat różnic między ludźmi, ich znaczenia i problemów, jakie wywołują w społeczeństwie.

Pokazanie, jak duży wpływ na życie człowieka ma jego pochodzenie, środowisko, osobowość itd.

Pomoc w zrozumieniu, jak na życiu człowieka może zaważyć rola świadomie przez niego wybrana lub narzucona mu przez życie.

Promowanie empatii wobec ludzi, którzy są inni.

Podnoszenie świadomości na temat nierówności społecznych.

Podważanie stereotypów i uprzedzeń dotyczących innych osób i mniejszości.

Podnoszenie znajomości swoich granic tolerancji oraz samoświadomości.

Konfrontacja z odmiennymi wartościami i stereotypami.

Zwrócenie uwagi na problem ubóstwa, wykluczenia społecznego i inne problemy społeczne.

Wiek uczestników:

Pytania przedstawione poniżej można wykorzystać w pracy ze starszymi uczniami szkół ponadpodstawowych. Można je jednak także dostosować do uczniów w różnym wieku.

Materiały:

Karty z opisami ról (karty postaci), instrukcje.

Opis:

Podczas gry uczniowie próbują wcielić się w wyznaczoną rolę i spojrzeć na odgrywaną przez siebie postać z innej perspektywy. Działanie to pokazuje, że każdy człowiek dostaje od losu różne szanse i napotyka różne trudności. Wszyscy jesteśmy równi, ale - jak pokazuje życie - niektórzy są równiejsi.

- Uczniowie losują karty postaci (po jednej karcie) z kapelusza lub torby. Nie mogą wybrać roli, która im pasuje - decyduje ślepy los. Poproś uczniów, aby nie mówili innym, jaką wylosowali kartę, ani aby nie konsultowali się ze sobą. Po losowaniu daj im trochę czasu, aby mogli spokojnie przeczytać opis i zapoznać się ze swoją rolą.
- Uczniowie muszą „wejść” w rolę. W tym celu możesz przeczytać kilka pytań pomocniczych, tak aby było im łatwiej wyobrazić sobie życie odgrywanych przez nich postaci.
- Poproś uczniów, aby - w ciszy - ustawili się w jednej linii (linia początkowa) obok siebie.
- Powiedz im, że odczytasz im listę pewnych sytuacji lub wydarzeń. Za każdym razem, kiedy mogą zgodzić się z danym opisem (odpowiedź „tak”), powinni zrobić krok do przodu. W przeciwnym razie (odpowiedź „nie”) pozostają w miejscu.
- Odczytaj sytuacje jedna po drugiej. Za każdym razem rób krótką przerwę, aby wszyscy uczniowie mogli się zastanowić, a następnie przesunąć się o krok do przodu lub pozostać w miejscu, i rozejrzeć się dookoła.
- Po odczytaniu wszystkich opisów poproś uczestników, aby dokładnie zapamiętali, w którym miejscu skończyli grę. Następnie daj im kilka minut na „wyjście” z roli, zanim zaprosisz ich do dyskusji o tym, czego właśnie doświadczyli.

Uwagi:

Końcowa dyskusja jest bardzo ważną częścią tego działania. Uczniowie muszą podzielić się uczuciami i myślami, jakie mieli podczas gry, co pomoże im zrozumieć ich reakcje w kontekście podstawowych praw człowieka. Zaczynaj od rozmowy na temat stereotypów i uprzedzeń, i spróbujcie wspólnie zastanowić się nad tym, jak sobie z nimi radzić.

Warto pomyśleć o dopasowaniu kart postaci do konkretnych profili członków klubu i/lub konkretnych problemów w danym kraju/regionie. Uczniowie muszą umieć się odnieść do postaci, które mają odgrywać.

Stwórz bezpieczną, swobodną atmosferę. Jeżeli ktoś nie czuje się dobrze w wylosowanej roli, nie zmuszaj go do niej. Zaproponuj wylosowanie nowej roli lub zrezygnowanie z udziału w grze. Podczas dyskusji możesz powrócić do pytania, dlaczego ta konkretna rola była tak trudna do odegrania.

Jeżeli członkowie grupy są zgrani i dobrze czują się ze sobą, możesz wprowadzić dodatkowy element zaskoczenia, prosząc uczniów, aby po ustawieniu się na linii początkowej zamknęli oczy. Będą mogli je otworzyć dopiero wtedy, gdy wszystkie opisy zostaną już odczytane, poszczególne kroki wykonane - spotęguje to ich zdziwienie, gdy zobaczą swoją pozycję w stosunku do pozostałych uczestników.

Do przeprowadzenia gry potrzeba sporo przestrzeni (korytarz, duża sala lub boisko), żeby wszyscy uczestnicy mogli stanąć w szeregu, a następnie nie przeszkadzać sobie, przesuując się do przodu.

Działanie zostało opracowane na podstawie opisu zaczerpniętego z publikacji „Compass. A manual for human rights education with young people”.

goo.gl/qZCLQw

goo.gl/Q3q7oB

Sytuacje i wydarzenia:

Odczytuj poszczególne opisy po kolei, jeden po drugim. Za każdym razem daj uczestnikom chwilę na zastanowienie się, ewentualne wykonanie kroku do przodu i porównanie swojej pozycji w stosunku do pozostałych osób.

- Nigdy w swoim życiu nie doświadczyłeś/doświadczyłaś żadnych trudności finansowych.
- Twoje warunki mieszkaniowe są dobre, masz w domu telefon i telewizję.
- Masz poczucie, że Twój język, religia i kultura są szanowane w społeczeństwie, w którym żyjesz.
- Masz poczucie, że Twoja opinia na tematy społeczne i polityczne ma znaczenie, a Twoje poglądy są wysłuchane.
- Inni ludzie zwracają się do Ciebie w różnych sprawach.
- Nie obawiasz się zatrzymania przez policję.
- Wiesz, do kogo się zwrócić po radę i pomoc w razie potrzeby.
- Nigdy nie czułeś/czułaś się dyskryminowany/dyskryminowana z powodu swojego pochodzenia.
- Twoje potrzeby społeczne i medyczne są zaspokojone.
- Raz w roku możesz wyjechać na wakacje.
- Możesz zaprosić znajomych na obiad do siebie do domu.
- Prowadzisz interesujące życie i patrzysz na swoją przyszłość z optymizmem.
- Masz poczucie, że możesz podążać wybraną przez siebie ścieżką edukacyjną i zawodową.
- Nie obawiasz się molestowania czy ataków na ulicy ani ze strony mediów.
- Możesz głosować w wyborach krajowych i lokalnych.
- Możesz obchodzić najważniejsze święta religijne ze swoimi bliskimi i przyjaciółmi.
- Możesz wziąć udział w międzynarodowym seminarium za granicą.
- Przynajmniej raz w tygodniu możesz iść do kina lub teatru.
- Możesz sobie kupić nowe ubrania przynajmniej raz na kwartał.
- Możesz kochać dowolną, wybraną przez siebie osobę.
- Masz poczucie, że Twoje kompetencje są doceniane i szanowane w społeczeństwie, w którym żyjesz.
- Możesz swobodnie korzystać z Internetu.

41

Pytania pomagające uczniom wcielić się w rolę:

- Jakie było Twoje dzieciństwo? W jakim mieszkalesz/mieszkałaś domu? W co i w jakie gry się bawiłeś/bawiłaś? Jaką pracę wykonywali Twoi rodzice?
- Jak wygląda Twoje codzienne życie teraz? Czy masz znajomych? Gdzie się spotykacie? Co robisz rano, po południu, wieczorem?
- Jaki prowadzisz tryb życia? Gdzie mieszkasz? Ile zarabiasz miesięcznie? Co robisz w czasie wolnym? Co robisz podczas wakacji?
- Czym się pasjonujesz, a czego się boisz?

Przeczytaj te pytania. Po każdym daj uczniom chwilę na zastanowienie się i wyobrażenie sobie ich życia.

Pytania można zmieniać i dopasowywać do profili osób w klubie.

Pytania do omówienia po zakończeniu gry:

Zapytaj uczniów, co ich zdaniem właśnie się wydarzyło, jak się czują i co sądzą o tej grze. Czego się z niej nauczyli? Pozwól uczniom wypowiedzieć się na temat poruszonych w grze problemów - na tym etapie mogą już ujawnić swoje role.

- Co uczniowie czuli, kiedy mogli zrobić krok do przodu i kiedy musieli zostać w miejscu?
- W którym momencie ci, którzy częściej mogli pójść do przodu, zaczęli zauważać, że inni nie poruszają się tak szybko jak oni?
- Czy uczniowie potrafili odgadnąć role swoich kolegów i koleżanek?
- Jak ciężko/łatwo było im odegrać te role?
- Czy gra odzwierciedla rzeczywistą sytuację społeczną?
- Jakie prawa są zagrożone w przypadku każdej z ról?
- Czy ktokolwiek mógłby powiedzieć, że ich prawa nie były szanowane lub że nie mieli możliwości z nich skorzystać?
- Od czego zacząć, aby zaradzić nierównościom społecznym?

Źródło: *Compass. Manual for human rights education for young people*, str. 220-221.

... (nazwa miejsca, gdzie odbywa się gra), **GO!**

42

lub **GONIAĆ EUROPE!**

Piotr Zimoch. Gra została wykorzystana podczas spotkania Szkolnych Klubów Europejskich w Sobkowie w październiku 2016 r. oraz trzech wymian młodzieżowych między Klubami Europejskimi (w Polsce, Portugalii i na Łotwie).

Wiek uczestników:

Gra została przygotowana z myślą o uczniach w wieku 15 lat i starszych. Nauczyciele również brali udział w rywalizacji jako oddzielny zespół.

Cel(e):

Pogłębienie wiedzy na temat krajów europejskich i UE.

Wzmocnienie umiejętności pracy zespołowej i współpracy.

Promowanie aktywności fizycznej.

Materiały:

Karty z zadaniami, koperty,
dwa opakowania spaghetti,
Taśma klejąca, sznurek.

Opis:

Gra odbywa się na świeżym powietrzu i może opierać się na rywalizacji dwóch lub więcej zespołów. Zorganizowanie jej w formie zawodów czyni grę bardziej dynamiczną i ekscytującą dla zawodników. Całość przypomina zabawę w poszukiwanie skarbów.

1) Przygotuj zestaw zadań związanych z różnymi krajami europejskimi, zabytkami lub symbolami kultury, UE i jej historią, instytucjami lub ważnymi osobami. Oto kilka pomysłów:

- Cała grupa musi nauczyć się na pamięć pierwszego wersu „Ody do radości”, oficjalnego hymnu UE, a następnie go zaśpiewać. Jeśli jest to grupa międzynarodowa, możesz poprosić o zaśpiewanie wersu we wszystkich językach, w jakich mówią jej członkowie.
- Przygotuj kilka zdjęć znanych osób (polityków, sportowców, aktorów)/miejsc/potraw kulinarnych z różnych krajów europejskich i poproś uczestników o dopasowanie ich do kraju pochodzenia.
- Sporządź listę państw członkowskich UE i poproś uczestników o ułożenie ich w porządku chronologicznym według daty ich przystąpienia do UE.
- Wybierz jakieś słowo (np. „miłość”, „wolność” itp.) i przetłumacz je na kilka różnych języków europejskich. Zadaniem uczestników jest dopasowanie tłumaczeń do odnośnych języków.
- Przygotuj legendę o danym kraju lub o początkach Europy jako kontynentu i poproś uczestników o jej opracowanie w formie krótkiego przedstawienia.
- Poproś uczestników o zbudowanie makiety znanego obiektu lub konstrukcji (np. wieża Eiffla). Zastrzeż, że uczestnikom wolno korzystać tylko z materiałów dostarczonych przez organizatorów - zadбай, aby były one jak najbardziej nietypowe (spaghetti, taśma klejąca, pianki).
- Znajdź trudne i zabawne łamańce językowe po angielsku lub w innym języku, którym posługuje się przynajmniej jeden z uczestników, i poproś uczniów, aby odczytali je na głos.
- Wybierz mniej znane flagi lub stolice państw członkowskich UE i poproś uczestników, aby dopasowali je do odpowiednich krajów.
- Podaj kilka krajów i poproś uczestników o zaznaczenie tych, które są monarchią.

2) Wydrukuj zadania w tylu kopiach, ile jest grup. Każda grupa otrzymuje te same zadania. Karty z wydrukowanymi zadaniami umieść w kopertach. Upewnij się, że na każdą grupę przypada tyle samo kopert.

3) Zrób rozpoznanie terenu i podziel go na tyle obszarów, ile jest grup. Poszczególne obszary muszą być mniej więcej tej samej wielkości, aby wszystkie drużyny miały równe szanse. Przyporządkuj grupy do poszczególnych obszarów, a w każdym z nich ukryj w różnych miejscach po np. 10 kopert z zadaniami. W każdej grupie wyznacz jedną lub dwie osoby (mogą to być nauczyciele, którzy w grze pełnią rolę sędziów) do kontrolowania postępów grupy i poprawności udzielanych odpowiedzi. Sędziowie nie mogą znaleźć się zbyt blisko siebie, aby nikt nie miał wrażenia, że ktoś oszukuje, lub że drużyny ściągają od siebie nawzajem. Warto wyznaczyć jedno miejsce jako „bazę” dla sędziów.

4) Podziel uczestników na odpowiednią liczbę grup.

5) Poproś każdą drużynę o wymyślenie dla siebie nazwy. Wyjaśnij zasady gry - każda drużyna ma przydzielony swój rewir, w którym wolno jej się poruszać i w którym ukryto dla niej 10 kopert z zadaniami. Grupa może wykonać dane zadanie tylko wtedy, gdy wszyscy jej członkowie są obecni. Zadania wykonywane są w bazie sędziów, którzy sprawdzają poprawność odpowiedzi i przydzielają punkty.

6) Podkreśl, że kluczem do sukcesu jest współpraca całej grupy. Drużyny mogą opracować własny system przeszukiwania wyznaczonego obszaru i ustalić sposób/czas zbiórek w bazie.

7) Drużyna, która jako pierwsza znajdzie koperty i wykona wszystkie zadania, zwycięża w kategorii ilościowej (działanie na czas). Z kolei ta, która udzieli najwięcej poprawnych odpowiedzi i najlepiej wykona wszystkie zadania, wygrywa w kategorii jakościowej (liczbą punktów).

Uwagi:

Przygotuj odpowiednią liczbę zadań i dostosuj poziom trudności do uczestników - możliwości są nieograniczone. Gra musi się odbyć w terenie. Koperty z zadaniami można rozlokować na dużym obszarze, co zmusi uczestników do chodzenia, biegania, wspinania się itd.

Dopasuj grę do miejsca, w którym ma się odbyć, i zaprojektuj przynajmniej jedno z zadań tak, aby dotyczyło tego miejsca. Możesz nawiązać do lokalnej legendy lub przygotować takie zadanie, które zmusi drużyny do kontaktu z ludnością lokalną (np. będą musieli zapytać o ważne dla danej społeczności wydarzenie lub miejsce w okolicy).

Wszystkie występy można nagrać i później wspólnie obejrzeć. Poszczególne drużyny rywalizują ze sobą, ale pamiętaj, aby na koniec docenić wysiłek wszystkich uczestników i przygotować drobne upominki dla wszystkich w podziękowanie za ich wkład we wspólną zabawę.

MOJE HOBBY!

Anna Gajdka/Klub Integracji Europejskiej
przy ZSOiT w Wojkowicach

Wiek uczestników:

Uczniowie w wieku 16 lat lub starsi.

Cel(e):

Zaprezentowanie zainteresowań
i hobby członków Klubu
Europejskiego.
Ćwiczenie języka angielskiego
i wystąpień publicznych.

Materiały:

Trudne do przewidzenia, gdyż prezentacje mogą przybierać różne formy. Każda osoba może być odpowiedzialna za zorganizowanie potrzebnych jej materiałów. Można też poprosić Opiekunów o pomoc w tym zakresie - oczywiście z odpowiednim wyprzedzeniem.

Opis:

Każdy z członków klubu ma za zadanie zaprezentować swoje hobby. Prezentacje mogą przybierać dowolne formy (komputerowa, na papierze, krótki film, zdjęcia, rysunki, występ artystyczny, quiz itp.). Obowiązują tylko trzy zasady:

- 1) Prezentacja powinna trwać od 10 do 15 minut.
- 2) Każda prezentacja musi w jakiś sposób angażować pozostałych członków klubu.
- 3) Prezentacje należy przedstawić w języku angielskim.

Uwagi:

Wszystkie prezentacje odbywają się w języku angielskim, co stanowi dodatkowe wyzwanie dla uczniów. Muszą się oni zastanowić, co chcą zaprezentować i jak to zrobić w interesujący sposób, angażując pozostałych uczestników. Dzięki temu uczniowie uczą się motywować innych do udziału w przygotowanej przez siebie aktywności.

44

I like...

I enjoy...

JAKIE JEST TWOJE ID?

Fundacja Evens. Warsztaty zostały przeprowadzone podczas XI Międzynarodowego Spotkania Szkolnych Klubów Europejskich w Sobkowie w październiku 2016 r. oraz XII Międzynarodowego Spotkania Szkolnych Klubów Europejskich w Warszawie w maju 2017 r.

Cel(e):

„Jakie jest Twoje ID?” to cykl warsztatów i debat z udziałem różnych pokoleń, organizowanych z myślą o odkrywaniu tożsamości europejskiej i eksploracji łączących nas wartości i przekonań. Staramy się znaleźć odpowiedzi na następujące - niełatwe pytania: co to znaczy być Europejczykiem /Europejką? Jakie wyznajemy wspólne wartości i jak objawiają się one w naszym codziennym życiu? Jaka jest nasza tożsamość, czyli tytułowe „ID” (z ang. identity)? Zabieramy uczestników w podróż, podczas której odkrywamy znaczenie wartości będących motorem naszych działań, i pokazujemy jak wpływają one na nasze decyzje. Fundacja Evens dotarła do ponad 7000 obywateli europejskich w różnym wieku, różnego wyznania, pochodzenia społecznego, kulturowego i politycznego. Celem warsztatów jest zbudowanie platformy, dzięki której ludzie mogą się poznać i pomóc innym zrozumieć wyznawane przez siebie poglądy.

Opis:

Czy istnieje w Europie jeden zestaw wartości podzielanych przez wszystkich? Jeśli tak, to czy wszyscy interpretujemy je tak samo? Czy UE jest wspólnotą opartą na wartościach? W pierwszej części warsztatu uczestnicy przyglądają się własnym wyobrażeniom na temat wartości. Które z nich są ważne, aby móc stworzyć społeczeństwo przyjazne człowiekowi? Druga część rozpoczyna się od pokazu filmu pt. „I am Europe”, po którym uczestnicy porównują swoje opinie z poglądami postaci z filmu i pozostałych uczestników warsztatów. Trzecia część umożliwia przyjrzenie się tym zagadnieniom w kontekście europejskim: jak UE przekłada te wartości na konkretne działania? Czy stosowane przez nią działania są wystarczające? Uczestnicy omawiają rzeczywiste przykłady unijnych interpretacji poszczególnych wartości i - w zależności od potrzeb - przygotowują własne zalecenia w tym zakresie. Następnie pracują w mniejszych grupach, z których każda skupia się na jednym konkretnym aspekcie. Na zakończenie warsztatu wszystkie wartości omawiane są w kontekście uniwersalnym. Warsztat nie przedstawia gotowych odpowiedzi na zadane pytania. Zachęca uczestników do zastanowienia się nad wartościami europejskimi i spojrzenia na nie przez pryzmat konkretnych przykładów, rzeczywistych sytuacji i własnych doświadczeń.

45

Wiek uczestników:

Osoby w wieku 16 lat i starsze.

Materiały:

Podręcznik dla prowadzących, film „I am Europe”, prezentacja przygotowana w programie Prezi, ekran i rzutnik (do obejrzenia filmu), Wi-Fi.

Uwagi:

Materiały dodatkowe - film, podręcznik dla prowadzących i prezentacje - oferowane są nieodpłatnie wszystkim grupom zainteresowanym tematyką „wartości europejskich”. Wszystkie prawa autorskie stanowią własność Fundacji Evens oraz Ryckvelde vzw. Warsztaty są dostępne w czterech wersjach językowych: angielskiej, francuskiej, polskiej i flamandzkiej. Materiały do pobrania dostępne są na stronie: <http://evensfoundation.be/programs/european-citizenship/whats-your-id/>. Więcej informacji można uzyskać w Fundacji Evens - prosimy o kontakt z Magdaleną Braksator, menadżerką projektu, e-mail: magda@evensfoundation.be

TO ROBIĆ?

Być może po lekturze niniejszego podręcznika wielu uczniów i nauczycieli zada sobie pytanie: dlaczego warto założyć i prowadzić Klub Europejski?

Bieżące problemy związane z Unią Europejską nie są częstym tematem regularnych lekcji szkolnych. Uczniowie omawiają z nauczycielami początki, historię i strukturę Unii, ale na szerszą dyskusję o jej funkcjonowaniu na co dzień, o procedurach i funkcjach jej instytucji - szczególnie w świetle aktualnych wydarzeń - właściwie nie ma czasu. W konsekwencji uczniowie często nie posiadają podstawowej wiedzy na ten temat, a swoje zdanie formułują wyłącznie w oparciu o opinie innych oraz tego, co usłyszą w środkach masowego przekazu.

Jest to luka, którą mogą wypełnić między innymi Kluby Europejskie. Dzięki swojej nieformalnej strukturze, przyjętej zasadzie dobrowolnego uczestnictwa i podejściu zorientowanym na ucznia, pokazują, jak przełożyć teorię na praktyczne działania. Pomagają uczniom zastanowić się, jak unijne działania, o których uczą się w szkole, wpływają na ich życie oraz w jaki sposób ważne dla nich kwestie są postrzegane na arenie europejskiej. Taka perspektywa daje uczniom możliwość porównania wszelkich przekazów medialnych z faktami. Kluby Europejskie zapewniają również bezpieczną przestrzeń do rozmowy na trudne, często kontrowersyjne i wywołujące silne emocje tematy. To właśnie na ich

forum uczniowie uczą się - w teorii i w praktyce - jak rozmawiać o ważnych dla siebie sprawach z szacunkiem dla odmienności opinii innych osób, bez zbędnych dygresji i używając argumentów opartych na rzeczywistej wiedzy.

Nauczyciele i uczniowie z Klubów Europejskich biorących udział w projekcie „Clubbing Europe” podzielili się z nami swoimi doświadczeniami i opiniami. Poniżej zamieszczamy listę najważniejszych korzyści, jakie - ich zdaniem - odnieśli z pracy w swoim Klubie Europejskim. Pozwoliłoby sobie też dorzucić garść komentarzy i spostrzeżeń, w których wyjaśniają, co udział w Klubie Europejskim oznacza dla nich osobiście.

Zachęcamy do zapoznania się z poniższymi cytatami. Kto wie - może dzięki nim znajdziesz odpowiedź na pytanie postawione w tytule rozdziału?

Będąc członkiem Klubu Europejskiego, możesz:

(Przedstawione niżej argumenty odnoszą się i do nauczycieli, i do uczniów.)

- Pogłębić swoją wiedzę na temat zagadnień europejskich i tematów ważnych z punktu widzenia młodych, otwartych ludzi.
- Poszerzyć i uporządkować wiedzę o swoim kraju, jego kulturze, jego tradycjach i dziedzictwie (zarówno z perspektywy lokalnej, jak i europejskiej), a także o innych krajach europejskich.

- Popracować nad swoją pewnością siebie oraz niezależnością, przygotowując się do różnych działań i je realizując, w tym:

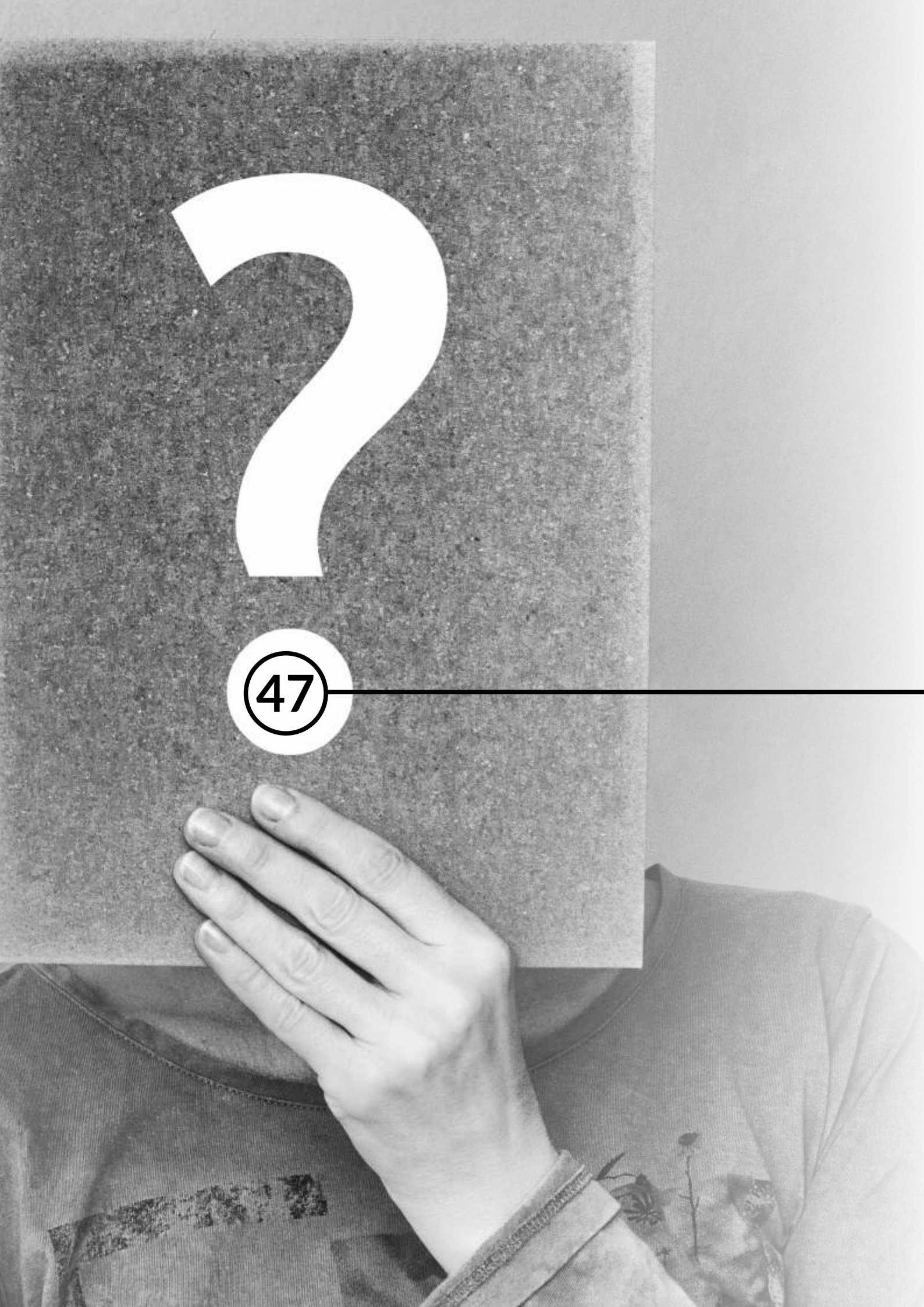
- ☞ wygłaszając prezentacje,
- ☞ wypowiadając się na forum grupy,
- ☞ przygotowując wystawy,
- ☞ organizując lub też współorganizując różne wydarzenia,
- ☞ rozwijając partnerstwa z innymi klubami i/lub organizacjami,
- ☞ uczestnicząc w debatach.

- Rozwijać swoje umiejętności przywódcze i inne talenty.
- Nauczyć się pracy w zespole, ale nie tracąc przy tym swojej indywidualności.
- Kontaktować się z innymi Klubami Europejskimi z różnych krajów i odwiedzać je podczas wymian młodzieżowych i spotkań międzynarodowych.
- Poznać ciekawych ludzi z całej Europy, szlifować swój angielski w praktyce i uczyć się innych języków obcych.
- Rozwijać umiejętności informatyczne.
- Uwolnić swoją wyobraźnię i kreatywność.
- Spędzać czas wolny w sposób aktywny i konstruktywny.

Kluby Europejskie istnieją dla Ciebie - skorzystaj z tej możliwości, aby robić to, co Cię interesuje, a przy okazji gwarantuje dobrą zabawę!

?

47

Szkolny Klub Europejski z Żywca:
(Anna Pajęczkowska-Białek, Krzysztof Salachna)

- Udziałem się w Szkolnym Klubie Europejskim, dzięki czemu zarówno moja osoba, jak i moja praca są bardziej doceniane przez dyrekcję. Poznałam niesamowitych ludzi, którzy inspirują mnie do dalszej pracy i nowych projektów. Działalność w klubie przekłada się na większe urozmaicenie pracy w szkole.
- Do klubu dołączyłem przez przypadek, ale od razu spodobało mi się to, jak działa i pozwala mi rozwijać moje umiejętności i zainteresowania na temat Europy, Unii Europejskiej i języków obcych.

Szkolny Klub Europejski „12 Stars” z Daugavpils na Łotwie: (Andžejš Zacinajevs, Karina Abarovica, Anastazja Sawaika, Anastasija Kalinina, Tatjana Belikova, Wioleta Gołowina, Alina Smilgina, Ewelina Kriwicka, Marija Kozireva, Raul Dzałbe, Bożena Rakicka, Sofija Danilewicz, Nikola Linkiewicz, Anna Stankevica, Jolanta Smulko, Margarita Bulasza, Joren Dobriewicz):

- Zorganizowałam szereg projektów i uczestniczyłam w różnych warsztatach, wymianach i grach europejskich w naszej szkole. Jako Opiekunka Szkolnego Klubu Europejskiego, poznałam wielu ciekawych ludzi z różnych krajów i dużo się nauczyłam o innych kulturach..
- Dzięki Szkolnym Klubom Europejskim dowiadujemy się więcej o Europie i uczymy się, jak lepiej wyrażać swoje opinie i pracować nad projektami.

- Lubię nowe wyzwania i doświadczenia, dlatego podjąłem się pracy w klubie. Kluby Europejskie odgrywają kluczową rolę w tworzeniu wspólnego ducha europejskiego i tożsamości europejskiej, szerząc wiedzę o procesie budowania Unii Europejskiej, o Europie, jej krajach i narodach. Nauczyłem się, że to, co nas łączy, jest większe i ważniejsze od tego, co nas dzieli.

Szkolny Klub Europejski „My w Europie” z Kluczborka:

Natalia Wujcik, Kamila Lisiecka, Klaudia Rajch, Maciej Abram, Anna Polaszczyk, Monika Wodara):

- W klubie nauczyłam się, jak organizuje się różne wydarzenia. Jestem teraz bardziej otwarta na ludzi, a zdobyte w klubie doświadczenie przyda mi się w szkole i w przyszłej pracy.
- Dla mnie klub to przede wszystkim możliwość udziału w zagranicznych wymianach, poznawania nowych ludzi i wolontariatu.
- Klub jest dla mnie źródłem wiedzy na temat Unii Europejskiej i jej instytucji
- Dowiaduję się coraz więcej o swoim kraju i Unii Europejskiej. Dodatkowo pracuję też nad swoimi umiejętnościami komunikacyjnymi.
- Szkolny Klub Europejski wzbudził we mnie zainteresowanie sprawami europejskimi.
- Nauczyłam się, jak promować klub poza szkołą, pracować na rzecz wartości europejskich, rozwiązywać problemy i być bardziej tolerancyjną.

Szkolny Klub Europejski „Europa Ojczyzn” z Sobkowa:
(Jakub Urbański, Martyna Pokrzepa, Weronika Kaczmarczyk, Marcelina Kołodziej):

- Na początku szkoły bardzo spodobało mi się spotkanie z wolontariuszami, co skłoniło mnie do podjęcia decyzji o przyłączeniu się do klubu. Będąc jego członkiem, mogę brać udział w debatach, spotkaniach z wolontariuszami i wielu różnych działaniach.
- Dzięki klubowi z większą otwartością podchodzę do nowych i niezwykłych doświadczeń, nowych ludzi i pomysłów, i wiem, jak zachować się w różnych trudnych sytuacjach.
- W klubie mogę rozwijać swoje pasje i zainteresowania. Spotykam też wielu ciekawych ludzi.
- W klubie uczymy się szacunku dla innych i ich opinii.
- Bardzo dużo uczę się o organizowaniu wydarzeń i współpracy z ludźmi.
- Dla mnie klub jest szansą na robienie czegoś poza lekcjami, razem z innymi równie zmotywowanymi ludźmi ze szkoły lub z innych klubów.
- Pracując w klubie, uczę się o Unii Europejskiej i Europie. Poprawiają się też moje umiejętności językowe i społeczne.

CLUBBING

EUROPE

10. ZAKOŃCZENIE

W dzisiejszych czasach, gdy tak wiele informacji i rozmaitych form rozrywki dostępnych jest dostownie w zasięgu jednego „kliknięcia”, nie jest łatwo zaoferować uczniom coś nowego - coś, co spodobałoby im się na tyle, że zechcieliby zainwestować w to trochę swojego czasu i wysiłku. Nauczyciele, którzy zaczynają lub już prowadzą Kluby Europejskie w swoich szkołach, stoją przed dużym wyzwaniem - być może większym niż kiedykolwiek z uwagi na stopień skomplikowania spraw i dyskusji na arenie europejskiej.

Niezależnie od tego projekt „Clubbing Europe”, którego celem było utworzenie nowych Klubów Europejskich we Francji i Niemczech oraz wsparcie już aktywnych klubów na Łotwie, w Polsce i Portugalii, wyraźnie pokazuje, że w wielu szkołach wciąż istnieje duże zapotrzebowanie na szerzenie bardziej ugruntowanej wiedzy o Europie i Unii Europejskiej. W ciągu dwóch lat trwania projektu wymieniliśmy się wieloma informacjami i doświadczeniami, cały czas ucząc się czegoś nowego od siebie nawzajem. Partnerzy projektu wywodzili się z pięciu różnych krajów, co pozwoliło nam wzbogacić nasze podejście do edukacji europejskiej, oferując uczestnikom poszczególnych działań projektowych szersze spojrzenie na rolę i działalność Klubów Europejskich.

„Clubbing Europe. Kluby Europejskie. Przewodnik” to kompilacja naszych doświadczeń i pomysłów zgłoszonych przez uczestników projektu. Mamy nadzieję, że okaże się ona pomocna przy zakładaniu nowych Klubów Europejskich lub innych podobnych organizacji. Niniejszy podręcznik to jednak dopiero początek. Zależało nam na tym, aby był on swego rodzaju inspiracją dla tych, którzy wciąż nie mają pewności, czy warto zakładać i prowadzić klub. Przedstawiając

przykłady dobrych praktyk i pomysłów z różnych krajów, staraliśmy się pokazać, że Klub Europejski jest organizacją, która może wnieść wiele dobrego w życie uczniów, przy okazji motywując nauczycieli do dalszego działania. Chcemy, aby idea ta rozprzestrzeniła się w całej Europie i żeby liczba Klubów Europejskich w poszczególnych krajach wciąż rosła.

Życzylibyśmy sobie, aby niniejszy podręcznik stał się czymś na kształt otwartej książki pomysłów, którą stale można ulepszać i uzupełniać nowymi propozycjami działań. Aby móc wciąż dodawać do niej nowe informacje, publikujemy ją nie tylko w formie książkowej, ale również w formie elektronicznej na specjalnej stronie internetowej, na której wszyscy zainteresowani nauczyciele i uczniowie mogą zapoznać się z zawartością poszczególnych rozdziałów.

Stronę projektu „Clubbing Europe”:

www.clubbingeurope.schuman.pl/pl/ będzie można edytować i odpowiednio uzupełniać przykładami dobrych praktyk i opowieści o działaniu nowych i doświadczonych Klubów Europejskich z różnych krajów. Już teraz serdecznie zapraszamy do przyłączenia się do nas i zachęcamy do przesyłania nam informacji, które pomogą nam stworzyć z niniejszego podręcznika narzędzie przydatne w życiu każdego Klubu Europejskiego.

Dzięki klubowi mam więcej przyjaciół.

Dzięki klubowi poznałem wiele nowych rzeczy - na przykład wolontariat.

Bardzo dużo uczę się o organizowaniu wydarzeń i współpracy z ludźmi.

Creative Commons
Attribution 4.0 International

© Copyright by
Polska Fundacja
im. Roberta Schumana

